

'మట్టిని నమ్ముకున్న వ్యక్తి రాబోయే రోజుల్లో ధనవంతుడు కావాలి'

సత్యమేవ జయతే

సాక్షి

WWW.SAKSHI.COM
పేజీలు: 14+4+16 వెల: ₹ 5.00

సంపుటి: 12
సంచిక: 107

సోమవారం

8-7-2019

నెల రోజులలో ప్రభుత్వం అమలు చేసిన పథకాలు

రాబోయే సంవత్సర కాలంలో రైతు సంక్షేమం కోసం ప్రభుత్వం చేపడుతున్న అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు

వై.యస్.ఆర్ రైతు దినోత్సవం
రైతే రాజు

రైతే రాజుగా రాజన్న రాజ్యం... వ్యవసాయ ప్రగతి ప్రభుత్వ లక్ష్యం

జనహృదయనేత, రైతుల పక్షపాతి స్వర్ణీయ డా॥ వై.యస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి జయంతి నేడు.

వారి జయంతిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 'రైతు దినోత్సవం' గా ప్రకటించింది. ఆ మహానాయకుని ఆదర్శవంతమైన పాలన స్ఫూర్తిగా రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వై. యస్. జగన్ మోహన్ రెడ్డి గారు రైతుల అభివృద్ధి, సంక్షేమాలకై ఆనేక పథకాలకు నేడు శ్రీకారం చుడుతున్నారు.

వై.యస్.ఆర్ రైతు దినోత్సవం - 8, జులై

నెల రోజులలో ప్రభుత్వం అమలు చేసిన పథకాలు

వడ్డీలేని పంట రుణాలు

రైతులకు 80 శాతం ఫీడర్ల ద్వారా పగటిపూట 9 గంటల వ్యాప్తంలో ఉచిత విద్యుత్తు. మిగిలిన 40 శాతం ఫీడర్ల అభివృద్ధికి వెంటనే 1700 కోట్లు కేటాయింపు. రేపు బాన్ నాటికి వాటిని కూడా పునరుద్ధరిస్తాం.

అక్వారైతులకు రూపాయిస్కరకే (రూ 1.50 ఫైనలకే) యూనిట్ కరెంటు

పంటల బీమా కోసం 55 లక్షల మంది రైతుల తరఫున 56 లక్షల హెక్టార్లకు (కోటి 38 లక్షల ఎకరాలకు) రూ. 2163.50 కోట్ల ఇన్సూరెన్స్ ప్రీమియం చెల్లంపుకు శ్రీకారం

వాఫెడ్ ఎర్వాటు చేసిన 5 కొనుగోలు కేంద్రాల ద్వారా కొబ్బరి కనీస మద్దతు ధర కొరకు చర్యలు

గత ప్రభుత్వం ఇవ్వని 2018-2019 సంవత్సరానికి సంబంధించిన 2000 కోట్ల ఇన్పుట్ సబ్సిడీ ఇచ్చేందుకు చర్యలు

గత ప్రభుత్వం విత్తన బకాయిలకు సంబంధించిన 384 కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చేందుకు చర్యలు

ధాన్యం సేకరణకు గత ప్రభుత్వం బకాయి పెట్టిన 960 కోట్లు చెల్లించడానికి చర్యలు. ఇప్పటికే 360 కోట్లు విడుదల

కచ్చాలలో ఉన్న శనగ రైతులను ఆదుకునేందుకు 300 కోట్లు విడుదల

శ్రీ వై.యస్. జగన్ మోహన్ రెడ్డి గారు ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి

ప్రమాదనశాత్తు మరణించిన లేదా అత్యున్నత వయస్సు రైతులకు రూ. 7 లక్షల బీమా

పులివెందులలో అరటి పరిశోధన కేంద్రం ఏర్పాటు

రైతు సంక్షేమం కోసం ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర వ్యవసాయ మిషన్ ఏర్పాటు - ప్రతినెలా సమీక్ష

తెలంగాణాతో సమానంగా ఆయిల్ ఫాం రైతులకు ఎనభై కోట్ల రూపాయల అదనపు వ్యయంతో మద్దతు ధర 1:10 లక్షల రైతులకు లబ్ధి

శ్రీ కురసాల కన్నబాబు గారు
రాష్ట్ర వ్యవసాయ, సహకార శాఖామూఖ్యులు

వై.యస్.ఆర్ జయంతి - రైతు కుటుంబాల్లో క్రాంతి

వై.యస్.ఆర్ రైతు వినోత్సవం - 8, జులై రైతే రాజు

రాబోయే సంవత్సర కాలంలో రైతు సంక్షేమం కోసం ప్రభుత్వం చేపడుతున్న అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు

రూ. 2 వేల కోట్లతో ప్రకృతి విపత్తుల సహాయ నిధి. ఖాళీలో పంట సప్తం కలిగిన రైతులకు రబీలో సప్త పరిహారం అందజేస్తాము

అక్టోబర్ 15వ తేదీన కాలురైతులతో కలిపి దాదాపు 70 లక్షల రైతు కుటుంబాలకు ఏటా రూ. 12,500 చొప్పున ఆర్థిక సహాయం

భూ యజమానులకు ఇబ్బంది లేకుండా కాలురైతులకు ఉపసమనం కల్పిస్తూ 11 నెలలకు మించకుండా పంటపై మాత్రమే హక్కు వచ్చేవిధంగా కాలు రైతుల చట్టం

వై.యస్.ఆర్ జలయజ్ఞం ద్వారా సకాలంలో ప్రాజెక్టుల పూర్తి / చెరువుల పునరుద్ధరణ

మొదటి ఏడాదే సహకార రంగ పునరుద్ధరణ

రైతులకు ఉచితంగా బోర్డు వేయిస్తాం. ఇందుకోసం 175 నియోజక వర్గాలలో 200 లిగ్గులు అందుబాటులోకి తెస్తాం

ప్రతి నియోజకవర్గంలో శీతలీకరణ గోదాములు, అవసరం మేరకు ఫుడ్ ప్రొసెసింగ్ యూనిట్లు ఏర్పాటు

శ్రీ వై.యస్. జగన్ మోహన్ రెడ్డి గారు ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి

గోదావరి జలాలను నాగార్జున సాగర్, శ్రీశైలంకు తరలించడం ద్వారా కృష్ణ ఆయకట్టును స్థిరీకరిస్తూ రాయలసీమ, ప్రకాశం జిల్లా ప్రజలకు తాగునీరు, సాగునీరు అందజేస్తాము

రీట్టూటాటు ధరకు గ్యారంటీ కల్పించడానికి రూ. 3 వేల కోట్లతో ధరల స్థిరీకరణ నిధి

కత్తి విత్తనాలు, కత్తి ఎరువులు, కత్తి పురుగు మందులతో సతమతమవుతున్న రైతులకు తోడుగా ఉండేందుకు ప్రతి నియోజకవర్గంలో నాణ్యతా ప్రమాణాలు పరిశీలించడానికి ప్రయోగశాలలు, ప్రతి గ్రామంలోను నాణ్యమైన విత్తనాలు, ఎరువులు, పురుగు మందుల విక్రయ కేంద్రాలు

మహానేత మహోన్నత సంకల్పం - రైతే రాజుగా రాజన్న రాజ్యం

రసవత్తరం.. కర్ణాటకం

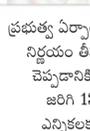
విదేశీ పర్యటన ముగించుకుని అధికారం బెంగళూరు చేరుకున్న ముఖ్యమంత్రి కుమారస్వామి

బుజ్జగింపుల పర్యం ఘరూ

- అసంతృప్త ఎమ్మెల్యేలతో కాంగ్రెస్, జేడీఎస్ ముఖ్యనేతల భేటీ
- అమెరికా నుంచి బెంగళూరుకు చేరుకున్న సీఎం కుమారస్వామి
- సిద్ధరామయ్యకు సీఎం పదవి ఇస్తే వెనక్కి వస్తామన్న రెవెన్యూ
- కాంగ్రెస్ నేతలపై సోనియాకు దేవెగాడ ఫిర్యాదు - 7లో

కాంగ్రెస్ నేతలు రాష్ట్రంలో పార్టీని అస్వచ్ఛం చేశారు. ఎమ్మెల్యే కోషినేగెను సర్పాట్ చేయడం, మంత్రి డీకే శివకుమార్-మాజీ మంత్రి రమేష్ జార్జిజోషీ మధ్య గొడవల లాంటి వన్నీ కాంగ్రెస్ నేతలు సృష్టించిన సమస్యలే. సిద్ధరామయ్య సీఎం అభ్యర్థి అయితే మేం మద్దతు ఇవ్వం. - జేడీఎస్ నేత దేవెగాడ

ప్రభుత్వ ఏర్పాటు విషయంలో హైకమాండ్ తో చర్చించాకే తుది నిర్ణయం తీసుకుంటాం. రాష్ట్రంలో అధికారం చేపట్టబోయే అని చెప్పడానికి మేమేమైనా సన్యాసులమా? రాష్ట్రంలో ఎన్నికలు జరిగి 18 నెలలే అయ్యింది. ఇంతలోనే మరోసారి అసెంబ్లీ ఎన్నికలకు మేము ఒప్పుకోం. - బీజేపీ నేత యద్యురపు

కథ, స్ట్రీన్ ప్లే, దర్శకత్వం.. సిద్ధరామయ్య! 7 లో

నాకౌట్ పంచ్ ఎవరిదో?

- ప్రపంచకప్ సెమీఫైనల్స్ కు రంగం సిద్ధం
- తొలి సెమీఫైనల్లో న్యూజిలాండ్ తో భారత్ 'డీ'
- మనమే ఫేవరెట్..

వన్డే క్రీకెట్ ప్రపంచకప్ టోర్నమెంట్ అంతిమ ఘట్టానికి చేరుకుంది. వరుసగా 38 రోజులపాటు సాగిన లీగ్ దశ మ్యాచ్లు శనివారంతో ముగియాయి. ఇక మూడు నాకౌట్ మ్యాచ్లు మాత్రమే మిగిలాయి. పాయింట్ల పట్టికలో అగ్రస్థానంలో నిలిచిన భారత్ మంగళవారం మాంచెస్టర్లో జరిగే తొలి సెమీఫైనల్లో నాలుగో స్థానంలో నిలిచిన న్యూజిలాండ్ తలపడనుంది. బలాబలాలును పరిశీలిస్తే ఈ మ్యాచ్లో భారత్ ఫేవరెట్ గా కనిపిస్తోంది. ఈ ప్రపంచకప్ కంటే ముందు న్యూజిలాండ్ ఏడుసార్లు సెమీఫైనల్ చేరగా... ఒకసారి మాత్రమే సెమీఫైనల్ లను డాటి పైనల్ చేసింది. భారత్ జట్టు ఆరుసార్లు సెమీఫైనల్ చేరగా... మూడుసార్లు ఫైనల్ కు చేరి, మరో మూడుసార్లు సెమీఫైనల్లో ఓడిపోయింది. గురువారం బర్మింగ్ హామ్ లో జరిగే రెండో సెమీఫైనల్లో డిఫెండింగ్ చాంపియన్ ఆస్ట్రేలియాతో ఆతిర్త ఇంగ్లండ్ జట్టు ఆడుతుంది తేల్చుకోనుంది. - వివరాలు సాక్స్ ట్ లో

ఐపిఎస్ సంఘం అధ్యక్షుడిగా బీపీ ఆచార్య

● రాష్ట్ర ఐపిఎస్ అధికారుల సంఘం అధ్యక్షుడిగా మర్రి చెన్నారెడ్డి మానవవనరుల అభివృద్ధి సంస్థ డైరెక్టర్ జనరల్ బీపీ ఆచార్య ఎన్నికయ్యారు. రాష్ట్ర ఐపిఎస్ అధికారుల సంఘం కార్యాలయంలో ఆదివారం జరిగిన ఎన్నికల్లో ఈ మేరకు కొత్త కార్యవర్గాన్ని ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకున్నారు. - వివరాలు 2లో

దేశంలో 5.28 లక్షల పోలీసు ఉద్యోగాలు ఖాళీ

ఒకవైపు ఉద్యోగాలు లేక దేశంలో నిరుద్యోగులు వానా బాధలు పడుతుంటే, ప్రభుత్వాల మాత్రం ఉన్న ఖాళీల భర్తీలో నిర్లక్ష్యం పాటిస్తున్నాయి. కేంద్ర హోంశాఖ వెల్లడించిన గణాంకాలే ఇందుకు నిదర్శనం. దేశంలో 5.28 లక్షల పోలీసు ఉద్యోగాలు ఖాళీగా ఉన్నాయని వెల్లడించింది. - 7లో

అర్జున్ పాలసీ అదరాలి

సాక్షి, హైదరాబాద్

రాష్ట్రంలో అవినీతి అస్సారం తేలివిధంగా ప్రజలకు పారదర్శకమైన సేవలు, ప్రణాళికాబద్ధమైన అభివృద్ధి జరిగేలా తెలంగాణ నూతన అర్జున్ పాలసీని రూపొందించాలని ముఖ్యమంత్రి కె.చంద్రశేఖర్ రావు అధికారులను ఆదేశించారు. అర్జున్ పాలసీతోపాటు కొత్త రూరల్ పాలసీ, కొత్త రెవెన్యూ పాలసీలను కూడా రూపొందించాలన్నారు. నూతన అర్జున్ పాలసీలో భాగంగా నూతన మున్సిపల్ చట్టం, నూతన కార్పొరేషన్ చట్టం, నూతన హైదరాబాద్ నగర కార్పొరేషన్ చట్టం తీసుకురావాలని, హెచ్ఎండబ్ల్యూఏతో పాటు ఇతర నగరాల అభివృద్ధి సంస్థల పాలనకు సంబంధించి కూడా కొత్త చట్టం రూపొందించాలని సూచించారు. రెండు, మూడు రోజుల్లో ఈ చట్టాల ముసాయిదా తయారు చేయాలన్న కేసీఆర్... త్వరలోనే అసెంబ్లీని సమావేశపరిచి

ప్రణాళికాబద్ధంగా అభివృద్ధి, పారదర్శక పాలనే లక్ష్యం ఆ మేరకు కొత్త పాలసీలను రూపొందించాలని కేసీఆర్ దిశానిర్దేశం

- అర్జున్ పాలసీలో భాగంగా కొత్త మున్సిపల్, జేహెచ్ఎస్ చట్టాలు
- కొత్తగా రూరల్, రెవెన్యూ పాలసీల రూపకల్పన కూడా..
- 3 రోజుల్లో ముసాయిదా.. అధికారులకు సీఎం కేసీఆర్ ఆదేశం
- చట్టాల ప్రకారమే అధికారులు, ప్రజాప్రతినిధులకు బాధ్యతలు
- గ్రామాల అభివృద్ధికి ఐదేళ్లలో రూ. 35 వేల కోట్లు కేటాయింపు
- నూతన అర్జున్ పాలసీపై ముఖ్యమంత్రి ఉన్నతస్థాయి సమీక్ష

కొత్త చట్టాలు తెస్తామని వెల్లడించారు. తెలంగాణ రాష్ట్ర నూతన అర్జున్ పాలసీ రూపకల్పనపై సీఎం కేసీఆర్ ఆదివారం ప్రగతి భవన్ లో ఉన్నతస్థాయి సమీక్ష నిర్వహించారు. **వచ్చడనం, పరిశుభ్రత వెబ్లెవిటీలె..** అవినీతికి ఏమాత్రం అస్సారం కలిగిందని విధంగా, అక్రమ కట్టడాలకు ఏమాత్రం వీలులేని విధంగా, పచ్చడనం-పరిశుభ్రత వెబ్లెవిటీలె సగరాలు, పట్టణాలను తీర్చిదిద్దడానికి ఉపయోగపడే కొత్త చట్టాలు ఉండాలని సీఎం కేసీఆర్ నిర్దేశించారు. ఈ చట్టాల ప్రకారమే నగర పాలన జరిగేలా అధికారులు, ప్రజాప్రతినిధులకు బాధ్యత అప్పగించాలని నిర్ణయించినట్లు సీఎం చెప్పారు. బాధ్యతలను విస్మరించిన వారిపై కఠిన చర్యలు తీసుకునే అధికారం కూడా చట్టమే కల్పిస్తుందని స్పష్టం చేశారు. మున్సిపాలిటీలు, కార్పొరేషన్లలో పరిస్థితిని చక్కదిద్ది బృహత్తర ప్రయత్నంలో కర్తవ్య క్రియాశీల బాధ్యత

తెలంగాణ పట్టణ వన్య దనంతో, పరిశుభ్రతకో కకకకలాది. కొత్తగా ఎన్నికైన సర్పంచ్లు, ఎంపీటీసీలు, జెడ్పీటీసీలు, ఎంపీటీసీలు, జిల్లా పరిషత్ ఛైర్ పర్సన్లు గ్రామాల వికాసానికి పునాకావాలి.

పోషించేలా చట్టంలో నిబంధనలు పెడతామని చెప్పారు. ఎవ రిష్టం వచ్చినట్లు వారు నిధులు ఖర్చు చేయకుండా ఆయా నగరాలు, పట్టణాల ప్రాధాన్యతలు, సమస్యలను గుర్తించి, వాటి పరిష్కారం కోసమే నిధులు వెచ్చించాలన్నారు. మున్సిపాలిటీలకు ఆదాయం రావాలని, వచ్చిన ఆదాయం సద్వినియోగం కావాలని చెప్పారు. రాష్ట్రంలో వర్షాధార ప్రకారం నగర-పట్టణ పాలన సాగించుకు నూతన పాలసీ, కొత్త చట్టాలు ఉపయోగపడాలని పేర్కొన్నారు. "తెలంగాణ ఏర్పడిన వెంటనే రాష్ట్ర ప్రాధాన్యతలను గుర్తించాలి. నంక్షేమ రంగానికి ఎక్కువ ప్రాధాన్యత ఇచ్చాలి. విద్యుత్ సరఫరాని పరిష్కరించుకున్నాం. మంచినీటి సమస్యను తీర్చుకున్నాం. సాగునీటి కోసం ప్రాజెక్టులు కరుతున్నాయి. మారిట్రామికాభివృద్ధి కోసం టీఎస్ ఐపాస్ చట్టం చేసుకున్నాం. ఇప్పుడు తెలంగాణ రాష్ట్రం మరో మెట్టు ఎక్కింది. దీనికోసం మంచి విధానాలు మిగతా 2వ పేజీలో ▶

గురుకులాల్లో 667 పోస్టులకు లైన్ క్లియర్

కొత్త జోనల్ విధానం ప్రకారం నియామకాలు త్వరలో గురుకుల సాఫ్ట్ వేరు నుంచి బోర్డుకు ప్రతిపాదనలు ఆ తర్వాత నోటిఫికేషన్లు విడుదల త్వరితం

సాక్షి, హైదరాబాద్: గురుకుల విద్యాసంస్థల్లో పోస్టుల విభజన పూర్తి కావడంతో వాటిలో ఖాళీ భర్తీకి గురుకుల విద్యాసంస్థల నియామకాల బోర్డు (టీఆర్ఈఐఐ) దృష్టి సారించింది. కొత్త జోనల్ విధానం అమల్లోకి రావడంతో గతంలో మిగిలిపోయిన పోస్టులను భర్తీ చేసేందుకు చర్యలు చేపట్టింది. ఇప్పటికే ప్రభుత్వ ఆమోదం లభించిన పోస్టులను కొత్త జోనల్ విధానం ప్రకారం భర్తీ చేయాలని భావిస్తోంది. ప్రస్తుతం గురుకుల బోర్డు వద్ద 667 పోస్టుల భర్తీకి సంబంధించిన ప్రక్రియ పెండింగ్లో ఉంది. తాజాగా పోస్టుల విభజన పూర్తి కావడంతో నియామకాలకు మార్గం సుగమమైంది. ఈ క్రమంలో తాజా పోస్టులకు గురుకుల సాఫ్ట్ వేరు మరోవారు ప్రతిపాదనలు పంపిస్తూ ఉంటుంది. కొత్త జోనల్ విధానం, కొత్త జిల్లాలవారీగా పోస్టులను విభజించిన తర్వాత ప్రతిపాదనలను గురుకుల మిగతా 2వ పేజీలో ▶

సంక్షేమ సంతకం..
చెరగని జ్ఞాపకం
జనం గుండె చప్పుళ్లలో..
చూశారు.. విన్నారు.. చేశారు
అభివృద్ధికి చిరునామా
 నేడు వైఎస్ఆర్ జయంతి సందర్భంగా ప్రత్యేక కథనాలు పుల్ అవుట్లో

SHRIRAM City
 MONEY WHEN YOU NEED IT MOST
SHRIRAM CITY UNION FINANCE
₹50,00,000 వరకు
మీ ప్రస్తుత వ్యాపార అభివృద్ధి కోరకు రుణాలు
 సంప్రదించండి
 ఫోన్: 040-30915112
 లేదా ఏడేవీ శ్రీరామ్ బ్రాంచిని
 www.shriramcity.in

Vencobb
 ప్రతిదానినూ వేరే గ్రూపు కి అమ్మే హైదరాబాద్ లోనే రుణాలు
 రుణ రుణం 56 రుణం 115 రుణం 190 రుణం

... కిద్నీ కాదు! పార్టీలో చేరుకుంటున్నారా!

కాలేశ్వరం ఎత్తిపోతలు మరూ

- ప్రాణహితతో పెరుగుతున్న వరద ఉధృతి
- మేడిగడ్డకు లక్ష కాలేశ్వరానికి 96 వేల క్యూసెక్కుల వరద
- 1వ, 6వ మోటార్ల ద్వారా నీరు ఎత్తిపోత
- రెండు రోజుల్లో అన్నారానికి 1.5 టీఎంసీలు
- కాలేశ్వరంపై సీఎం కేసీఆర్ నిరంతర సమీక్ష
- వారానికో టీఎంసీ తరలింపును ఏర్పాటు!

అధికారం కన్నెవల్లి వద్ద గోదావరి నీటిని ఎత్తిపోస్తున్న దృశ్యం

గోదావరి, ప్రాణహిత నదల్లో ప్రవాహాలు పెరుగుతుండడంతో కాలేశ్వరం ప్రాజెక్టులోని మేడిగడ్డ ద్వారా గరిష్ట నీటిని ఎత్తిపోసే ప్రక్రియ వేగం పుంజుకుంది. ఇప్పటికే మేడిగడ్డకు పంపిణీ చేసిన మూడు మోటార్లకు వరదల వల్ల పూర్తిగా నీరు నిలిచింది. రెండు వంపులను నిరంతరం తరాయిగా నడుపుతున్నారు. మూడు రోజులుగా వెటర్నలు పూర్తి చేస్తున్న 1వ, 6వ మోటార్ల ద్వారా పంపుకోసం నుంచి డెలివరీ సిస్టం నీటిని ఎత్తిపోస్తున్నారు. ఈ ప్రయత్నం

ద్వారా 1.5 టీఎంసీల నీరు అన్నారం బ్యారేజీలో కలిసినట్లు అంజనిద్వారా వెళ్తున్నాయి. అలాగే మూడు మోటార్ల వద్ద నీరు అన్నారం బ్యారేజీలో నిల్వ చేయడానికి వీలుగా ఉంటుంది. అక్కడి నుంచి సుందర్ల, ఎల్లంపల్లి, మిడమానేరుకు తరలింపునున్నాయి. మూడో నంబర్ మోటార్ కు రాత్రి వరకు వెటర్న నిర్వహించి ఎత్తిపోయినట్లు తెలుగుజాతిలో ఆశించినవేరే వర్షాలు తేనప్పటికీ మహారాష్ట్రలో ఏకదాటిగా కురుస్తున్న వర్షాలతో.. గడ్డికోలో జిల్లా మాలోగో నుంచి భారంగా వరద ప్రాణ హిత నదిగండా జయంతకర్ భూపాలవల్లి మిగతా 2వ పేజీలో ▶

లిట్రెంట్ కు ఎంత కావాలి?

- ఇందుకోసం ఎన్నో సూత్రీకరణలు
  - 60 ఏళ్ల నాటికి జీవన వ్యయాల్లో కీలకం
  - కనీసం వార్షిక ఖర్చులకు 28-30 రెట్లు అవసరం
  - సంపాదన ఆరంభించిన నాటి నుంచే ప్రణాళిక
  - అప్పుడే దీర్ఘకాలంలో తగినంత నిధి
- బిజినెస్ లో

బాలాకోట్ నుంచి బి-చాణా ఎత్తేశారు!

- పాక్-అఫ్గాన్ సరిహద్దులకు తరలివచ్చిన ఉగ్ర శిక్షణ శిబిరాలు
  - భారత దౌత్య కార్యాలయాలకు పొంచి ఉన్న ముప్పు
  - నిఘా విభాగాలు అప్రమత్తం
- వివరాలు 7లో

REVA UNIVERSITY
 Bengaluru, India
 Established as per the section 2(f) of the UGC Act, 1956
 Approved by AICTE New Delhi

Learn Beyond the Borders

- Tailor-made curriculum ensures unmatched academic output
- Unbeatable placement records
- Support and training for placement in MNC's
- Fully furnished hostel rooms equipped with Wi-Fi and power backup
- Healthy and delectable food, peaceful environment for studies and 24x7 security at hostels
- Summer internship programmes at well known international universities
- Gain credit and experience through the student exchange programme at foreign universities

Make your Dream COME TRUE
 GET CODE E232
 COMED CODE E164

B.Tech. Branches

- Computer Science
- Computer Science & Information Technology
- Electronics and Communication
- Electronics and Computer
- Mechanical
- Civil
- Mechatronics
- Electrical and Electronics
- Electrical and Computer

Rukmini Knowledge Park, Kattigenahalli, Yelahanka, Bengaluru - 560064.
 +91 80 46966966 / 95388 74445
 www.reva.edu.in | admissions@reva.edu.in

సాక్షి సెలబ్రేషన్ ఆఫర్

కో అంట్ కోటి....బహుమతులు

Activa scooter
MRP: 65,000/-

Maruti Suzuki Swift
MRP: 5,50,000/-

Washing Machine
MRP: 17,500/-

1.5 Ton 3 Star Inverter Split AC
MRP: 40,000/-

Refrigerator
MRP: 15,000/-

Maruti Suzuki Swift
MRP: 5,50,000/-

Activa scooter
MRP: 65,000/-

అర కేజీ బంగారం, 2 కార్లు, 10 బైకులు, 15 ఫోన్లు, 15 వాషింగ్ మెషీన్లు, 30 రిఫ్రిజిరేటర్లు
ఇంకా భలే భలే బహుమతులు అన్నీ మీకోసమే.

బహుమతుల్ని గెలవడానికి - చదువుతూనే ఉండండి సాక్షి, కొత్తగా చందాదారులవ్వడానికి ఏజెంట్, హోకర్, పేపర్ బాయ్ ని సంప్రదించండి లేదా కాల్ చేయండి 1800-270-1083

మీ కూపన్ ని ఈ ఫార్మాట్ పై అతికించండి.

		1 కూపన్	2 కూపన్	3 కూపన్	4 కూపన్	5 కూపన్	6 కూపన్	7 కూపన్
8 కూపన్	9 కూపన్	10 కూపన్	11 కూపన్	12 కూపన్	13 కూపన్	14 కూపన్	15 కూపన్	16 కూపన్
17 కూపన్	18 కూపన్	19 కూపన్	20 కూపన్	21 కూపన్	22 కూపన్	23 కూపన్	24 కూపన్	25 కూపన్
26 కూపన్	27 కూపన్	28 కూపన్	29 కూపన్	30 కూపన్	31 కూపన్	32 కూపన్	33 కూపన్	34 కూపన్
35 కూపన్	36 కూపన్	37 కూపన్	38 కూపన్	39 కూపన్	40 కూపన్	41 కూపన్	42 కూపన్	43 కూపన్
44 కూపన్	45 కూపన్	1 మాస్టర్ కూపన్	2 మాస్టర్ కూపన్	3 మాస్టర్ కూపన్	4 మాస్టర్ కూపన్	5 మాస్టర్ కూపన్	పేరు..... అడ్రస్..... పట్టణం..... రాష్ట్రం..... మొబైల్.....	

ఈ విధంగా పాల్గొనండి • లక్షల బహుమతులు గెలిచి పెట్టే కూపన్ల ఫార్మాట్ ను కత్తిరించి మీ దగ్గర భద్రంగా దాచుకోండి. • 10 జూలై - 11 అక్టోబర్ వరకు 60 స్టాండర్డ్ కూపన్లు మరియు 10 మాస్టర్ కూపన్లు సాక్షి పత్రికలో ప్రచురించబడును. • ఇందులో నుండి పాఠకులు కేవలం 45 స్టాండర్డ్ కూపన్లను మరియు 5 మాస్టర్ కూపన్లను తీసి భద్రంగా దాచిన కూపన్ల ఫార్మాట్ లో అతికించాలి. • కూపన్ల ఫార్మాట్ లో మొత్తంగా 50 కూపన్లు అతికించాలి, అందులో ఏ ఒక్కటి లిప్ట్ అప్స్ కూడాదు మరియు కూపన్లను ఫాటో కాపీ చేసి అతికించరాదు. • అతికించిన కూపన్ల ఫార్మాట్ ను దగ్గరలోని సాక్షి కార్యాలయంలో కానీ సాక్షి పేపర్ అందించే ఏజెన్సీలో గానీ సమర్పించాలి. • కూపన్ల ఫార్మాట్ ను సమర్పించాల్సిన చివరి తేదీని సాక్షి పత్రికలోనే చూడగలరు. • విజేతలను లక్ష్మీద్రా ద్వారా ఎంపిక చేయబడును.

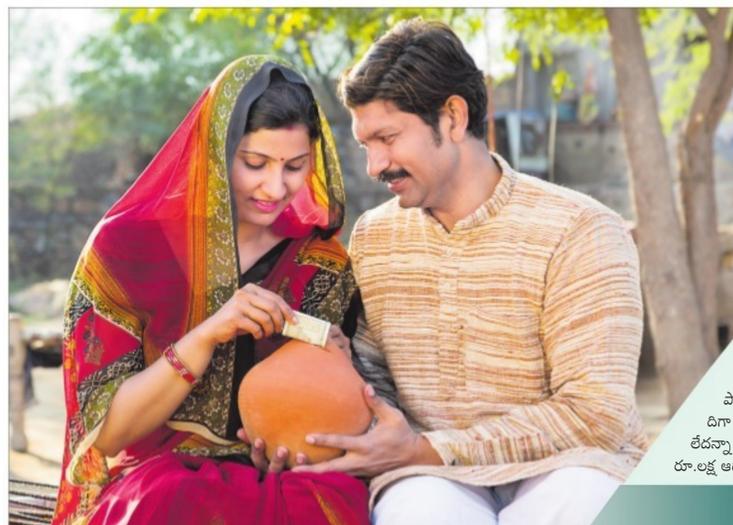

రిటైర్మెంట్ కు ఎంత కావాలి?

- ఇందుకోసం ఎన్నో సూత్రీకరణలు
- 60 ఏళ్ల నాటికి జీవన వ్యయాలే కీలకం
- కనీసం వార్షిక ఖర్చులకు 28-30 రెట్లు అవసరం
- సంపాదన ఆరంభించిన నాటి నుంచే ప్రణాళిక
- అప్పుడే దీర్ఘకాలంలో తగినంత నిధి ఏర్పడుతుంది

ఈ తరం వారికి రిటైర్మెంట్ తర్వాత పెన్షన్ వచ్చే సదుపాయాలు ఉండడం లేదు. ప్రైవేటు రంగంలోని వారికి ఈమీఎఫ్ ఉన్నా కానీ, అదేమంత సరిపోయే మొత్తం కాదు. ప్రభుత్వ రంగంలోని వారిని మినహాయించి చూస్తే, మిగిలిన వారు ఉద్యోగ జీవితం ముగిసిన తర్వాత తమ జీవన అవసరాల కోసం అవసరమైనంత నిధి ఏర్పాటుకు ముందు నుంచే చర్యలు తీసుకోవడం ఎంతైనా అవసరం. అయితే, మరీ జీవితం భద్రత దృష్ట్యా ఎంత మొత్తం పొందు చేయాలన్నది అందరికీ అర్థమయ్యే విషయం కాదు. అయితే, ఇందుకు అర్థిక నిపుణులు కొన్ని రకాల లెక్కింపు విధానాలను సూచించారు. వాటి ఆధారంగా ఎవరికి వారు తమ రిటైర్మెంట్ అనంతర జీవితం కోసం ప్రణాళిక రూపొందించుకోవచ్చు.

Process Weaver Software
Multi-Carrier Shipping Software

- EPR Shipping Solutions
- E-Commerce Shipping Solutions
- Desktop Shipping Solutions
- Inbound Solutions

Contact : 3 Cube Towers, 5th Floor, Kondapur, Hyderabad, Telangana.
+91 7702522233, sales@processweaver.com

30 యేళ్ల అవసరాలకు అనుగుణంగా

60 ఏళ్ల వచ్చే సరికి తదుపరి జీవన అవసరాలకు ఎంత కావాలి? అనే ప్రశ్నకు సమాధానం ఇవ్వడానికి రిటైర్మెంట్ ప్లాన్లు అత్యంత ముఖ్యమైనవి. ఎందుకంటే ఎంత కాలం జీవించాలి అనేది ఎవరికీ తెలియదు. అలాగే, రిటైర్మెంట్ కాలం వచ్చినప్పుడు మొత్తం ఆదానా ఉంటుంది. కనీసం 90 ఏళ్ల పాటు జీవించి ఉంటామన్న అంచనాకు తగ్గట్టు ప్రణాళిక రూపొందించుకోవడం సరైన దిగా నిపుణుల సూచన. రిటైర్మెంట్ తర్వాత అవసరం కోసం ఏర్పాటు చేసుకున్న నిధి ఎంత లేదన్నా కనీసం 25-30 ఏళ్ల అవసరాలకు కావాల్సి ఉంటుంది. 60 ఏళ్ల వయసులో నెలకు రూ.లక్ష ఆదాయం కోరుకుంటే, రిటైర్మెంట్ నిధిగా కనీసం రూ.2.57 కోట్లు అవసరం అవుతాయి.

ఖర్చులు రెండు భాగాలు

రిటైర్మెంట్ సమయంలో వ్యయాలు ఎంత మేర ఉంటాయన్నది లెక్కించాలి. జాబితాగా రాసుకోవాలి. తివాచా, యుటిలిటీ బిల్లులు (రిటైర్మెంట్ తర్వాత కూడా ఉండేవి) ఇవి ఒకరకం. రోజువారీ ఉద్యోగానికి వెళ్లే వచ్చేందుకు అయ్యే వ్యయాలు, వృత్తిరీత్యా ధరించాల్సిన దుస్తులు, ఇంటి రుణానికి చెల్లింపు ఈవంటి ఇవన్నీ రిటైర్మెంట్ తో ముగిసిపోతాయి కనుక ఇవి మరో భాగంగా రాసుకోవాలి. వైద్య వ్యయాలు రిటైర్మెంట్ తర్వాత

గణనీయంగా పెరిగిపోతాయి. దీంతో భవిష్యత్తులో వ్యయాలు ఇంకా పెరిగిపోవచ్చని, ప్రస్తుత స్థాయి ఖర్చులను కూడా రిటైర్మెంట్ తర్వాత టెంట్ మాట్లాడా తీసుకోవాలని సినీ క్రీ కాపీటల్ సర్వీస్ ఎండ్ విక్రమ్ దలాల్ పేర్కొన్నారు. ప్రస్తుతమున్నంత ఖర్చు లకు తగ్గకుండానే రిటైర్మెంట్ సమయంలోనూ ఉంటాయన్నారు.

రిటైర్మెంట్ తర్వాత ఆదాయం

ఉద్యోగ జీవితానికి విరుద్ధం చెప్పిన తర్వాత మీకోసం మొత్తం ఆదాయం ఎంతో అంచనా వేసుకోవాలి. ఈమీఎఫ్ లేదా ఇతర పెన్షన్ సాధనాల రూపంలో నెలవారీగా ఆదాయం వచ్చేందుకు ఏర్పాటు ఉంటే దాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. మీకేమైనా ప్రాసెస్ లు ఉంటే వాటిపై వచ్చే అద్దె ఆదాయం కూడా కలుపుకోవాలి. మొత్తం ఖర్చులకు సరిపడా నికర నెలవారీ ఆదాయం కూడా ఉండాలి. లేదంటే అదనంగా మీరు సమకూర్చుకోవాలని అర్థం. అందుకని నేటి రోజుల్లో 60 ఏళ్ల అందరూ పనికి సెలవు చెప్పేయడం లేదు. ఆ తర్వాత కూడా ప్రైవేటు రంగంలో ఉద్యోగాలు చేస్తూనే ఉన్నారు. ఆదాయం ఉపాధిలో ఉన్న వారు కూడా తమ శరీరం సహకరించేంత కాలం వాటిని చక్కగానే కొనసా

గిస్తున్నారు. అందుకని రిటైర్మెంట్ వాటికి హామీగా విశ్రాంతి తీసుకుని, తమకు ఎదురయ్యే ఖర్చులకు సరిపడా ఆదాయం సమకూర్చుకుంటే సరి. లేదంటే రిటైర్మెంట్ తర్వాత కూడా కనీసం 5 వడ్డీపాటు ఆదాయం మార్గాలను చూసుకోవడం మంచి ఆలోచన.

ద్రవ్యోల్బణం ప్రభావం

అదనంగా కావాల్సింది చిన్న మొత్తంగానే ఇప్పుడు అని పించొచ్చు. కానీ, మీరు రిటైర్ అయ్యే నాటికి ద్రవ్యోల్బణ ప్రభావంతో కావాల్సిన మొత్తం భారీగా పెరిగిపోతుండవచ్చని మరచద్దు. దీర్ఘకాలంలో సగటు వార్షిక ద్రవ్యోల్బణ ప్రభావాన్ని 6 శాతంగా పరిగణనలోకి తీసుకుని ఎంత కావాల్సింది అంచనాను రావచ్చు. ఉదాహరణకు 6 శాతం ద్రవ్యోల్బణం రేటు ప్రకారం చూస్తే... ఇప్పుడు నెలవారీ రూ.లక్ష అవసరం అవుతుంటే, మరో 30 ఏళ్ల తర్వాత రూ.5.74 లక్షలు కావాల్సి ఉంటుంది.

దీర్ఘకాలంలో కాంపౌండింగ్ తో లాభం

మరి మన భారతీయుల జీవన అవసరాల ప్రకారం... 90 ఏళ్ల ఆయుర్దాయం అనుకుంటే, రిటైర్మెంట్ తర్వాత 30 ఏళ్ల జీవన అవసరాల కోసం, 7 శాతం ద్రవ్యోల్బణ ప్రభావం, పన్ను అసం తరం రాబడులు 8 శాతం అంచనా ప్రకారం ఎంత లేదన్నా కనీసం వార్షిక ఖర్చులకు 28 రెట్ల మేర సమకూర్చుకోవాలన్నది 5 సూత్రం. రాబడుల రేటు తక్కువగా ఉంటే, రిస్క్ తీసుకోని వారు రిటైర్మెంట్ అయ్యే నాటికి వార్షిక ఖర్చులకు కనీసం 30-35 రెట్ల మేర సమకూర్చుకోవాల్సి ఉంటుంది. అంటే ఏటా మూడు శాతం ఉపసంహరణకు వీలుంటుంది. అందుకే ఉద్యోగం లేదా సంపాదన ఆరంభమైన ఏడాది నుంచే రిటైర్మెంట్ తర్వాత జీవన అవసరాల కోసం తగిన ప్రణాళిక వేసుకుని, ఏటా ఇన్వెస్ట్ చేయడం ద్వారా దీర్ఘకాలంలో కాంపౌండింగ్ కారణంగా అవసరమైనంత నిధిని సులభంగానే సమకూర్చుకోవచ్చని నిపుణులు సూచిస్తున్నారు.

INVESTMENT

LIFE AFTER 60

నిజానికి రిటైర్మెంట్ తర్వాత ఎంత కావాలనే విషయమై అమెరికాలో ఆర్థిక నిపుణులు కొన్ని సూత్రాలను రూపొందించారు. ఫిడెలిటీ సంస్థ రిటైర్మెంట్ నాటికి ఒకటి వార్షిక ఆదాయానికి పది రెట్లు మొత్తం సమకూర్చుకుంటే తర్వాతి జీవిత అవసరాలను అధిగమించొచ్చని అభిప్రాయం ద్వారా తీర్చింది. ఈ ప్రకారం 30 ఏళ్ల వయసుకు వచ్చే సరికి వార్షిక ఆదాయానికి కనీసం ఒక రెట్లు మొత్తాన్ని సమకూర్చుకోవాల్సి ఉంటుంది. 40 ఏళ్ల వచ్చే సరికి

అసలు ఎంత కావాలి...

మూడు రెట్లు మొత్తం కావాలి. 50 ఏళ్లకు అరు రెట్లు, 60 ఏళ్లకు టొమ్మిది నుంచి పది రెట్లు మొత్తాన్ని సమకూర్చుకునే ప్రణాళిక రూపొందించుకుని, అమలు చేస్తే సరి. అయితే, ఇది అమెరికాలో అవసరాలకు తగ్గట్టుగా రూపొందించినది గుర్తుంచుకోవాలి. ఇక ట్రెనీటీ యూనివర్సిటీకి చెందిన ఫైనాన్స్ నిపుణులు రూపొందించిన 4 శాతం సూత్రాన్ని కూడా తెలుసుకోవాలి. అంటే రిటైర్మెంట్ తర్వాత స్టాక్స్ పెట్టుబడులను ఒకేసారి తీసుకోవడం కాకుండా ఏటా 4 శాతం కొప్పున వెనక్కి తీసుకోవాలి. ద్రవ్యోల్బణం రేటుకు సరైన ప్రణాళిక వేసుకోవాలి. ద్రవ్యోల్బణం రేటుకు సరైన ప్రణాళిక వేసుకోవాలి. ద్రవ్యోల్బణం రేటుకు సరైన ప్రణాళిక వేసుకోవాలి.

దడు నిపుణుల సూత్రీకరణ ప్రకారం రిటైర్మెంట్ సమయంలో

వార్షిక ఖర్చులు ఎంతవూయ్యా, దానికి 25 రెట్లకు సరిపడా నిధి ఉంటే జీవన అవసరాలను గట్టిపెట్టవచ్చన్నది అంచనా. ఉదాహరణకు పదవీ విరమణ సమయానికి రూ.12 లక్షలు వార్షిక ఖర్చులుగా ఉన్నాయనుకుంటే కనీసం రూ.2.1 కోట్లు కావాల్సి వస్తుంది. అయితే, ఇవన్నీ అమెరికా అవసరాలకు అనుగుణంగా ఆర్థిక నిపుణులు, నిపుణులు రూపొందించిన అవసరాలు.

నివాస గృహ మార్కెట్ కు పూర్వవైభవం!

రవి నారాయణన్

భారతీయ రియల్ ఎస్టేట్ మార్కెట్ లో గత కొన్నేళ్లలో వృద్ధి నెమ్మదిచింది. రెండు జీఎన్టీ వంటివి రియల్ ఎస్టేట్ రంగం కొలుకొవడానికి కీలకమైన అంశాలు. రెండు జీఎన్టీ అమలు చేసిన తర్వాత దేశంలోని 8 ప్రధాన పట్టణాల్లో 2018లో గృహాల అమ్మకాల్లో 6 శాతం వృద్ధి అందగాలు వెలువడ్డాయి. 2017లో జోలిన్టీ 2018లో 75 శాతం కొత్త ప్రాజెక్టుల్లో అమ్మకాలు జరగగా, అమ్మకం కాని ప్రాజెక్టులు 11 శాతానికి తగ్గాయి. ప్రస్తుతం, గృహ వాణిజ్యం రియల్ ఎస్టేట్ లో వృద్ధి కనిపిస్తోంది. దేశంలో రియల్ ఎస్టేట్ మార్కెట్ 2030 నాటికి ట్రీటియన్ డాలర్లుగా ఉండొచ్చని ఒక అంచనా. ఈ రంగం సానుకూలంగా మారడానికి కారణమైన అంశాలను పరిశీలిస్తే...

రెండు జీఎన్టీ

2018లో రెండు ప్రధాన జీఎన్టీ అమలు చేయబడ్డాయి. ఇవి రియల్ ఎస్టేట్ రంగంలో పెనుమార్పులకు నాంది పలికితాయి. ఈ నిర్ణయాలు సంస్కరణలు నియంత్రణ విధానాన్ని బలోపేతం చేశాయి. అంతేకాకుండా మార్కెట్ స్థిరీకరణకు ఉపయోగపడ్డాయి. దీంతో స్థిరమైన వృద్ధి, పెట్టుబడుల ఆకర్షణకు ఇవి తోడ్పడ్డాయి. కొనుగోలుదారులకు సాధికారత కల్పించడం ద్వారా గృహాలకు డిమాండ్ గణనీయంగా వృద్ధి చెందడంలో రెండు సహాయపడ్డాయి. తద్వారా ఈ రంగంలో సీరియస్ గా పనిచేసే సంస్థలు ముందు నిలవడంలో సాయపడుతుంది. సమయానికి ప్రాజెక్టు పూర్తి అవుతుందన్న భరోసా తోపాటు వినియోగదారుల్లో ఆసక్తికొస్తోంది ఏర్పడుతుంది. ఇప్పటికే ఈ పరిశ్రమ మార్పుల దశలో ఉండగా, దీర్ఘకాలంలో మాత్రం బాగా వృద్ధి చెందనుంది. జీఎన్టీ సైతం ఇప్పుడు రియల్ ఎస్టేట్ మార్కెట్ పునరుద్ధరణలో అతి కీలకమైన పాత్ర పోషిస్తోంది. పారదర్శకత, జవాబుదారీతనం, సరళీకృత పన్ను విధానం సాధ్యమవుతాయి. 2019 ఏప్రిల్ 1 నుంచి జీఎన్టీ రేట్ల తగ్గింపు అమలులోకి వచ్చింది. ఇది ఈ రంగానికి మరింత ఉత్సాహకరమేకాదు గృహాలకు

మధ్య తరగతికి ప్రయోజనాలు

అందుబాటులో గృహ విభాగంలో ఇప్పటికే పెట్టుబడులు కూడా పెరిగాయి. 2018లో సూతన సరఫరాలో ఇది 41 శాతంగా ఉంది. ప్రభుత్వం ఇప్పుడు క్రెడిట్ లింక్ సర్టిఫైడ్ పథకాన్ని 2020 మార్చి వరకు పొడిగించింది. దీని ద్వారా ఆర్థికంగా వెనుకబడిన వర్గాల ప్రజలు (ఈడబ్ల్యుఎస్), అల్పాదాయ వర్గాలు (ఎల్ఐజీ), మధ్యతరగతి వర్గాల (ఎంఐజీ) వారికి ప్రధానమంత్రి ఆవాస

యోజన వధకం ద్వారా పట్టి రాయితీలు అందిస్తున్నారు. 2019 ఏప్రిల్ నాటికి 4.45 లక్షల కుటుంబాలకు రూ.10వేల కోట్ల రాయితీని క్రెడిట్ లింక్ సర్టిఫైడ్ ద్వారా అందించారు. గృహ రుణ రాయితీలు, స్వల్ప జీఎన్టీ ధరల నుంచి అధిక శాతం కొనుగోలుదారులు ప్రయోజనం పొందుతున్నారు. స్టూడెంట్ హోస్టెల్స్ వంటి సూతన అసెస్సెడ్ క్లాస్స్ పెరుగుతుండడంతో నివాస రియల్ ఎస్టేట్ మార్కెట్ కోలుకునేందుకు ఎక్కువ అవకాశాలు కనిపిస్తున్నాయి.

ఏ బ్యాంకులో ఎంత వడ్డీ?

రూ. కోటి వరకు డిపాజిట్లు (జూలై-5-2019 లంపికా శాతాల్లో)

బ్యాంకులు	6 నెలలు- ఏడాది	1-2 ఏళ్లు	3-5 ఏళ్లు
ఆంధ్రా బ్యాంక్	6.6	6.8	6.75
యాక్సిస్ బ్యాంక్	7	7.3	7.25
బ్యాంక్ ఆఫ్ బరోడా	6.5	7	6.7
బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా	6.25	6.75	6.5
కెనరా బ్యాంక్	6.7	6.7	6.4
సెంట్రల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా	6.5	6.65	6.45
కార్గిల్ బ్యాంక్	6.35	7	6.5
హెచ్ డిఎఫ్ సి బ్యాంక్	7.1	7.3	7.25
ఐసీఐఐ బ్యాంక్	6.75	7	7.25
ఐడీబి బ్యాంక్	6.5	7.25	6.85
ఇండస్ ఇండీ బ్యాంక్	7.25	7.75	7.5
కోటక్ మహింద్రా బ్యాంక్	7	7.2	7
ఓరియంటల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ కామర్స్	6.5	6.85	6.75
ఎస్ బిఐ	6.4	7	6.7
సిండికేట్ బ్యాంక్	6.35	7.05	7.15
ఓఎస్ బి	6.75	6.85	6.25
యస్ బ్యాంక్	7.15	7.75	7.25

బ్యాంక్ బజార్ కామ్ అందించిన వివరాల ఆధారంగా...

లార్డ్ క్యాప్ లో సుదీర్ఘ అనుభవం

హెచ్ డిఎఫ్ సి టాప్ 100

ఈ క్విట్ మార్కెట్ లో రిస్క్ ఎక్కువగా ఉంటుంది. రాబడులు కూడా అలానే ఉంటాయి మరి. అయితే, ఈ క్విట్ లో రిస్క్ కొంత తక్కువ ఉండాలనుకునే వారికి లార్డ్ క్యాప్ విభాగం అనుకూలం. లార్డ్ క్యాప్ లో ఇన్వెస్ట్ చేయాలనుకునే వారి ముందున్న ఎంపికలో హెచ్ డిఎఫ్ సి టాప్ 100 మూడువలె ఫండ్ పథకం కూడా ఒకటి. ఈ పథకానికి సుదీర్ఘమైన చరిత్ర ఉంది. మార్కెట్ పతనాలను ఎన్నింటినో చూసి ఉన్నది. రాబడుల విషయంలో మంచి ట్రాక్ రికార్డు కూడా ఈ పథకంలో గమనించొచ్చు.

రాబడులు

ఈ పథకం గత ఏడాది కాలంలో మంచి పనితీరు ప్రదర్శించింది. ఎందుకంటే గత ఏడాది, ఏడాదినికే కాలంలో ప్రధానంగా బ్యూలిష్ కంపెనీలు మంచి ప్రదర్శన చూపడమే. లార్డ్ క్యాప్ ఈ క్విట్ డైవర్సిఫైడ్ విభాగంలో ఉత్తమ పనితీరు చూపించిన పథకం ఇదే కావడం గమనార్హం. గత ఏడాది కాలంలో పోటీ పేజీ కాలైన్ యాక్సిస్ బ్యూలిష్ ఫండ్, రిలయన్స్ లాల్ క్యాప్, ఆదిత్య బిర్లా సన్ డైవ్ ప్రంట్ లైన్ ఈ క్విట్ కంటే హెచ్ డిఎఫ్ సి టాప్ 100 ముందున్నది. మూడేళ్లలో ఈ పథకం వార్షికంగా 16.2 శాతం, ఐదేళ్లలో వార్షికంగా

టాప్ హోల్డింగ్స్

కంపెనీ	పెట్టుబడుల శాతం
ఐసీఐఐ బ్యాంకు	8.10
ఎస్ బిఐ	7.96
రిలయన్స్ ఇండస్ట్రీస్	7.15
ఇన్ఫోసిస్	6.64
హెచ్ డిఎఫ్ సి బ్యాంకు	6.63
ఎల్ఐఐడి	6.29
ఎస్ టీఎస్	4.35
బిఎస్	4.09
టీఎస్	4.03
యాక్సిస్ బ్యాంకు	3.77

మిగిలిన మొత్తాన్ని సగటు నిలుగు రూపంలో కలిగి ఉంది. బ్యూలిష్ కంపెనీలకు 90.5 శాతం వరకు పెట్టుబడులను కేటాయింబాగా, మరో 9.5 శాతం మేర మిక్స్డ్ స్టాక్ లో ఇన్వెస్ట్ చేసింది. బ్యాంకింగ్, ఫైనాన్షియల్ రంగాలకు పెద్ద షేరు వేసింది. ఈ రంగాల్లో 37.5 శాతం పెట్టుబడులు పెట్టింది. ఆ తర్వాత ఎన్టీ స్టాక్స్ కు 23.89 శాతం, టెక్నాలజీకి 13 శాతం పెట్టుబడులను కేటాయించింది.

225+ STORES | AP | TS | TN

AASHADAM SALE*

SCRATCH & WIN*

10 CRORES

WORTH OF GIFTS*

1 EMI FREE*

UP TO **51% DISCOUNT***

FLAT **30% paytm CASHBACK***

5% CASH BACK*
HDFC BANK

*T&C Apply

R realme
ALL MODELS AVAILABLE

vivo V15 Pro
EMI ₹1799
vivo V15
EMI ₹1333
vivo Y17
EMI ₹1066

1 EMI FREE
BAJAJ FINSERV

3GB + 32GB
LOWEST EMI
₹999
oppo A5s

MI
ALL MODELS AVAILABLE

realme smartphones

3GB + 32GB
57% DISCOUNT
micromax HS2 Infinity

3GB + 32GB
50% DISCOUNT
NOKIA 3.1

LOWEST PRICE
2GB PHONE
₹5249
micromax I One

SKYWIN
2300 mAh
₹799
GYM Bag FREE

SAMSUNG

Aashadam Sambaralu
Buy a Samsung Galaxy Smartphone* & get a chance to win* fabulous prizes.

Daily Prize
Galaxy A10 - 10 (N)
Total - 310 (N)

Weekly Prize
Bajaj Platina Bikes - 1 (N)
Total - 5 (N)

Bumper Prize
Hundai Santro Car - 1 (N)

*No other offers are applicable.

*T&C apply. For more details contact the BIG C outlet. offer valid on purchase of any Samsung Smart phone above Rs.10000/-

0% Down Payment Processing Fee No Cost EMI

Helpline 1800 123 4578
www.bigcmobiles.com
for more offers visit your nearest Big C Store

సంక్షేమ సంతకం

సాక్షి

నల్లగొండ | సోమవారం

8-7-2019

www.sakshi.com

చెరగని జాపకం

ఇప్పటికీ.. ఎప్పటికీ ప్రజల గుండెల్లో నీ స్థానం పదిలం

ఆరోగ్యశ్రీతో ఆయుష్షు నింపావు..

108తో ఆపద్బాంధవుడవయ్యావు..

జలయజ్ఞంతో భగీరథుడవయ్యావు..

రైతుల కోసం వ్యవసాయం చేశావు..

ఫీజులియంబర్స్ మెంట్ తో విద్యా జ్యోతులు వెలిగించావు..

ఇళ్లు ఇచ్చి.. కన్నీళ్లు తుడిచావు..

పింఛన్లతో అవ్యాతాతలకు చేతి ఊతమయ్యావు..

పార్టీలతో పనేంటి?.. ప్రజలంతా నా వాళ్లే అన్నావు..

అర్చులైన ప్రతి ఒక్కరికీ ఆసరాగా నిలిచావు..

ఇచ్చిన మాట కోసం మరణానికైనా ఎదురెళ్లావు..

రాజకీయ నాయకుడిగా కాదు.. రాముడిలా పాలించావు..

విశ్వసనీయతే నీ ఇంటి పేరుగా మార్చుకున్నావు..

మీ విధానాలు నిత్య నూతనం..

సదా అనుసరణీయం అందుకే పదేళ్లయినా..

ఇంకో వందేళ్లయినా నిను మరువదు ఈ ప్రజ

మనసున్నవాడు పాలకుడు అయితే పాలన

ఎంత ప్రజారంజకంగా ఉంటుందో...

గుండెలో తడి ఉన్న నేత పాలకుడు అయితే

ప్రజల కళ్లలో తడి చేరకుండా ఎలా పాలిస్తాడో...

ప్రజలను ఓటర్లుగా కాకుండా తనవాళ్లుగా చూసే

నేత పాలకుడు అయితే ఎంతటి సంక్షేమం సాధ్యమో...

అన్నదాన్ని దేశానికి చూపిన మహానేత వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి.

పేదరికం జబ్బును నయం చేసిన వైద్యుడు

పేదరిక నిర్మూలనకు ముందు విద్య, ఆరోగ్యమేనని సూత్రీకరించిన సామాజిక వైద్యుడు వైఎస్. అందుకే ఆయన ఆరోగ్యశ్రీ, పీఊ రియంబర్స్ మెంట్ పథకాలను ప్రవేశపెట్టి సామాజిక విప్లవం తీసుకువచ్చారు. పేదలు ఒక్క రూపాయి కూడా ప్రీమియం చెల్లించాల్సిన అవసరం లేకుండా పూర్తి వైద్య బీమా పొందేందుకు వైఎస్ ప్రవేశపెట్టిన 'రాజీవ్ ఆరోగ్యశ్రీ పథకం' ఓ నవలలనం. అంతవరకు ప్రీమియం చెల్లించకుండా వైద్య బీమా అందించే పథకం ఏదీ మన దేశంలోనే కాదు ప్రపంచంలో కూడా ఎక్కడా లేదు. ఎవరూ ఊహించని రీతిలో లక్షలాదిమంది పేదలకు కార్పొరేట్ ఆస్పత్రుల్లో ఉచితంగా వైద్య సేవలు అందించి సంపూర్ణ ఆరోగ్యవంతులను చేసిన మనకే వైఎస్సార్. ఆయన హయాంలో ప్రభుత్వ వైద్యశాలల్లో సౌకర్యాలను గతంలో ఎన్నడూ లేని విధంగా అభివృద్ధి చేశారు. అంతేకాదు 108, 104 వైద్యసేవలతో ఆయన మరో విప్లవం సృష్టించారు. ఎక్కడ రోడ్డు ప్రమాదం జరిగినా, ఎవరికి ఏ ఆరోగ్య సమస్య వచ్చినా ఒక్క ఫోన్ చేస్తే కుయ్.. కుయ్.. అంటూ 20 నిమిషాల్లో అంబులెన్స్ వచ్చి ఆస్పత్రికి సకాలంలో తరలివచ్చడం అన్నది దేశంలో అదే మొదటిసారి. ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలకు దూరంగా ఉన్న వేలాది గ్రామాలకు 104 వాహనాల ద్వారా ప్రజల వద్దకి వెళ్లి వైద్య సేవలు అందించేలా చేయడం వైఎస్సార్ కే చెల్లింది. ఉచిత పథకాలకు పూర్తి వ్యతిరేకం అయిన ప్రపంచ బ్యాంకు కూడా వైఎస్సార్ ప్రవేశపెట్టిన ఆరోగ్యశ్రీ పథకాన్ని ప్రశంసించడం విశేషం. పేదలకు మెరుగైన వైద్యం అందించాల్సి ఆయన స్ఫూర్తి దేశంలో ఎన్నో రాష్ట్రాలకు లక్ష కాదు. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి కూడా మార్గనిర్దేశం చేసింది. దాదాపు అన్ని రాష్ట్రాల ముఖ్యమంత్రులు ఆరోగ్యశ్రీ పథకాన్ని తమ రాష్ట్రాల్లో ప్రవేశపెట్టి నీటికి అడుగులు వేస్తున్నారు. ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ ప్రశంసించిన 'ఆయుష్మాన్ భారత్' పథకం కూడా ఆరోగ్యశ్రీ పథకం స్ఫూర్తితో రూపొందించినదే. ఆరోగ్య భారత్ సాధనకు అన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకూ వైఎస్సార్ మార్గనిర్దేశం చేశారు.

రాజకీయ సంస్కర్త..

ప్రజలను కేవలం ఓటర్లుగా చూసే గత పాలకుల విధానాలతో ప్రభుత్వపట్టిన రాజకీయాలను సంస్కరించిన సంస్కర్త వైఎస్ రాజశేఖర రెడ్డి. ప్రజలను నమ దృష్టిలో చూడాలన్న విధానాలకు అంతకు ముందు ప్రభుత్వాలు తిలోదళాలు ఇచ్చేవాడు. తన పార్టీకి ఓటికా రా?.. ఏ సామాజికవర్గానికి చెందినవారు? మన పార్టీ నేతల నిస్వార్థత ఉందా లేదా? అన్నది చూసే సంక్షేమ పథకాలు ఇచ్చే వారు, చివరికి వ్యర్థాలు, విఠలులు పింఛన్ల పంపిణీలో కూడా ఇదే నీత రాజకీయాలు రాజ్యం చేశాయి. మహానేత వైఎస్సార్ తన పాదయాత్రలో ఈ దుస్థితిని చూసి చలించిపోయారు. ప్రజలందరినీ తనవాళ్లుగానే చూడాలన్నది ఆయన సిద్ధాంతం. ఆయన 2004 ఎన్నికల్లో సీఎం కాగానే రాజకీయాలకు అతీతంగా పాలన సాగించారు. శాశ్వతరేషన్ విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టి రాష్ట్రంలో అర్థులందరికీ ఇళ్లు, పింఛన్లు, ఇతర ప్రభుత్వ పథకాలను అందించారు. అప్పటికి ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ప్రతి కుటుంబానికి ఏదో ఒక ప్రయోజనం అందించిన మనకే ఆయనదే. అందుకే 2009లోనూ ఆయనకు అధికారాన్ని కట్టబెట్టారు. వైఎస్ స్ఫూర్తిని ఆయన తదనంతర ప్రభుత్వాలు కొనసాగించలేదు. 2014లో టీడీపీ అధికారంలోకి రాగానే జన్మభూమి కమిటీల పేరుతో దుష్ట రాజకీయాలు తెరపైకి వచ్చాయి. టీడీపీ నేతలు పచ్చ ముద్ద వేస్తేనే ప్రభుత్వ పథకాలు అన్ని విధానం అమలైంది. దాంతో ప్రజలు వ్యాపాన్ని గుర్తించారు. 'కులం చూడం.. మతం చూడం.. అర్థులందరికీ ప్రభుత్వ పథకాలు అందిస్తాం' అన్న వైఎస్ జగన్ మోహన్ రెడ్డి విన్నప ప్రకటన పార్టీలకు అతీతంగా ప్రజల మనసును తాకింది. ఆ మహా నేత స్ఫూర్తిని పుణికిపుచ్చుకున్న వైఎస్ జగన్ పట్ట ప్రజలు అచంచల విశ్వాసం ప్రకటించారు. వైఎస్సార్ నీటికి అద్వితీయమైన విజయాన్ని అందించి రాష్ట్రంలో మళ్లీ రాజన్న రాజ్యాన్ని తీసుకువచ్చారు.

అవర భగీరథుడు..

ప్రపంచీకరణ అనంతర పరిణామాల్లో వ్యవసాయ రంగాన్ని విస్తరించి ఊహకా కంలో పదుగులు తీస్తున్న పాలకులకు వైఎస్సార్ మట్టి వాసనను మళ్లీ పరిచయం చేశారు. ఆర్థిక సంస్కరణలూగానీ మరో విధానమే నాగానీ వ్యవసాయ రంగమే మూలాధారమని మార్గనిర్దేశం చేశారు. సాగు, నీటిపారుదల రంగాలకు పెద్దపీట వేసి వ్యవసాయాన్ని పండుగ చేశారు. అంతకుముందు పాలకులు 'సాధ్యం కాదు.. కూడదు' అన్న ఉచిత విద్యుత్తును సాధించే చేసే చూపించారు. జలయజ్ఞం పేరుతో సాగు నీటి ప్రాజెక్టుల నిర్మాణానికి నడుం బిగించారు. కోట్లన్నర ఎకరాలకు సాగునీరు అందించేందుకు 86 ప్రాజెక్టులను చేపట్టారు. బీడుబారిన పొలాలను సస్యశ్యామలం చేశారు. రైతులకు వ్యాపకుల నుంచి సకాలంలో నామమాత్రపు వడ్డీ రుణాలు అందించేలా కృషి చేశారు. మహానేత హతాస్పరణానంతరం వచ్చిన ప్రభుత్వాల నిర్మాణాల్లో సాగు, నీటిపారుదల రంగాలకు మళ్లీ గ్రహాణం పట్టింది. పంట రుణాలు మాఫీ చేస్తూంటూ అధికారంలోకి వచ్చిన చంద్రబాబు ఇచ్చిన మాటను నిలబెట్టుకోకుండా రైతులను నిండా ముంచారు. గిట్టుబాటు ధర లేక రైతులు అవస్థలు పడ్డారు. జలయజ్ఞ నిలిపివేయించి, శాశ్వత ప్రయోజనాన్ని అందించే పోలవరం ప్రాజెక్టును ప్రభుత్వం తమ అవినీతికి ఏటివంగా మార్చుకుంది. పట్టినీమ పంటి తాళాలికి పథకాలతో ప్రజలను కనికళ్లు చేసి కోట్లు దోచుకుంది. మరోవైపు సాగునీరు లేక పంటలు దెబ్బతిన్నాయి. యులసీమలో పొలాలు బీడువారాయి. రైతులు కూలిలుగా మారి వలస బాట పట్టారు. దాంతో రైతులు మరోసారి రాజన్న రాజ్యం కావాలని కోరుకున్నారు. 2019 ఎన్నికల్లో వైఎస్ జగన్ మోహన్ రెడ్డికి రైతులతో పాటు అన్ని వర్గాల ప్రజలు బాసటగా నిలిచి అఖండ విజయాన్ని అందించారు.

మహానేత కలను సాకారం చేస్తున్న జననేత

ప్రజా సంక్షేమం, రాష్ట్ర ప్రగతికి మహానేత వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి ఎంతగానో పరితపించారు. తనదైన శైలిలో పేదల అభ్యున్నతికి ఒక అడుగు ముందుకు వేసి ఎన్నో చిన్నాళ్లు పథకాలు చేపట్టి ఇతర రాష్ట్రాలకు ఆదర్శంగా నిలిచారు. అంతలోనే ఆయన మనకెవ్వరికీ అందనంత దూరంగా నుండార తీరాలకు వెళ్లిపోయారు. యులసీమలో పొలాలు బింబారంలా ఉండేదని అన్ని వర్గాల ప్రజలు అనునిత్యం గుర్తు చేసుకుంటూ.. మళ్లీ ఆ స్వర్గ యుగం ఆయన తనయ్యదు, వైఎస్సార్ నీటికి అద్వితీయమైన వైఎస్ జగన్ మోహన్ రెడ్డి ద్వారానే సాధ్యమంటూ మొన్నటి ఎన్నికల్లో పట్టం కట్టారు. ఇది జరిగి నెల రోజులైనా పూర్వప్రకటనం.. వైఎస్ జగన్ పేదల అభ్యున్నతికి రెండడుగులు ముందుకు వేస్తూ నవరత్నాలతో అందరి జీవితాల్లో వెలుగులు నింపేందుకు శ్రమిస్తున్నారు.

అజరామరం ఆయన స్మృతి..

వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి... ఆ పేరే ఓ స్ఫూర్తి. కఠిన కాల పరీక్షకు ఎదురొచ్చి ప్రజల మనసులో దేదీప్య మానంగా వెలుగొండుతున్న దీప్తి. ఎన్నో సిద్ధాంతాలు, పాలనా విధానాలు కాలక్రమంలో కనుమరుగైపోతూ ఉంటాయి. దీనికి వైఎస్సార్ పూర్తిగా మినహాయింపు. ఆయన పరిపాలనా విధానం, ప్రవేశపెట్టిన పథకాలు నేటికీ, ఎన్నటికీ ఆదర్శనియం. ఎందుకంటే ఆయన సమాజాన్ని మనసుతో చూసి పాలించారు. ఆరోగ్యశ్రీ, 108, 104, పీఊ రియంబర్స్ మెంట్, సామాజిక పింఛన్లు, వ్యవసాయానికి ఉచిత విద్యుత్తు, జలయజ్ఞం.. ఇలా ఎన్నో పథకాలు అత్యంత ఆప శక్త్యమైనవిగా సామాజికవేత్తలు గుర్తించారు. వైఎస్ హతాస్పరణానంతరం ప్రభుత్వాలు ఆయన పథకాలను నిరూపకం చేస్తూ ప్రజల్లో ఆందోళన మొదలైంది. ఆ రాజన్న పాలన మళ్లీ రావాలని ప్రజల గుండెలు తపించాయి. అందుకే 'అనాటి రామరాజ్యం నేను చూడలేదు.. కానీ రాజన్న రాజ్యం చూశాను. నాకు అవకాశం ఇస్తే మళ్లీ అనాటి రాజన్న రాజ్యం తీసుకువస్తాను' అన్న వైఎస్ జగన్ మోహన్ రెడ్డి మాటలను ప్రజలు అంతగా నమ్మారు. తండ్రి పేరును నిలబెట్టి సినల్లిన వారసుడిగా గుర్తించి ఆయనకు పట్టాభిషేకం చేశారు.

చదివించే బాధ్యత భుజానికెత్తుకున్నారు..

చదవాలనే తపన ఉండీ. కేవలం డబ్బులేక విద్యను మధ్యలోనే ముగించాల్సి రావడం ఆ విద్యార్థిని ఎంతటి మానసిక క్షోభకు గురిచేస్తుందో వర్ణించడం సాధ్యం కాదు. తన బిడ్డను చదివించే స్నేహక లేక నిద్రలేని రాత్రులు గడిపి అత్యుపాత్యలు చేసుకున్న తల్లిదండ్రులు ఎందరో. ఈ పరిస్థితులన్నిటినీ ఒకే ఒక్క పథకం ద్వారా మార్చేసింది. అదే పీఊ రియంబర్స్ మెంట్ పథకం. ఉన్నత విద్య ద్వారానే పేదరిక నిర్మూలన సాధ్యమని వైఎస్సార్ గుర్తించారు. పేద విద్యార్థులను చదివించే బాధ్యతను ఆయన భుజానికెత్తుకున్నారు. రాష్ట్రంలో లక్షలాది మంది పేద విద్యార్థులు పైసా బర్బులేకుండా ఇంజనీరింగ్, మెడికల్, ఇతర కాలేజీల్లో చదువుకున్నారు. పేద, మధ్యతరగతికి చెందిన పిల్లలు చేత, విదేశాల్లో ఉన్నత స్థానాలకు చేరుకున్నారు. మహానేత పాలన ఫలితంగానే రాష్ట్రంలో పేదరికం గణనీయంగా తగ్గుముఖం పట్టింది.

ఎంకష్టం తెలిసిన ఓ కొడుకు.. చదువు 'కొనలేక'పోతున్న విద్యార్థుల మానసిక క్షోభను గుర్తించిన ఓ తండ్రి.. అవ్యాతాతల బాధలు చూసిన ఓ మనవడు.. రైతు రుణం తీర్చుకోవాలనుకునే ఓ రుషి.. పేదోడి గుండె చప్పుడు విన్న మనసున్న రాజు. అందుకే తరతరమభేదం లేకుండా మనసుతో పాలించి రాష్ట్రాన్ని సుబ్లిక్షంగా ఉంచగలిగారు. వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి కేవలం రాజకీయ నేతగా పరిపాలించలేదు... ఓ సామాజికవేత్తగా, అర్థశాస్త్ర నిపుణుడిగా, వ్యవసాయ శాస్త్రవేత్తగా, అన్నింటికీ మించి ప్రతి ఇంటి సభ్యుడిగా తనను తాను భావించి పరిపాలించారు. వైఎస్సార్ ప్రభుత్వ విధానాలు, సంక్షేమ పథకాలు పరిశీలిస్తే ఆ విషయం స్పష్టమవుతుంది. అందుకే సుబ్లిక్షమైన పాలనకు నిర్దుష్టంగా అనాదికాలం నుంచి రామరాజ్యం అన్నది ఎంతగా స్థిరపడిపోయిందో.. మన రాష్ట్రంలో నేడు రాజన్న రాజ్యం అన్నది కూడా అంతగా ప్రజల గుండెల్లో నిలిచిపోయింది. ఆ మహా నేత దివంగతుడై పదేళ్లు గడిచినప్పటికీ ఆయన పరిపాలన ప్రజల మనసుపొరల్లో సజీవంగా నిక్షిప్తమై ఉంది. ఇంకో వందేళ్లయినా ఆయన భాగిని నిలిచే ఉంటుంది. - సాక్షి, అమరావతి

1988లో ఓ రోజు జీపులో వైఎస్సార్.. నిలబడటం వెనుకబడ్డారు. వెంటకగిరి దగ్గర రోడ్డు మీద ఒక పేదవాడు గాయపడి కనిపించాడు. ఏకో గుర్తు తెలియని బండి ఆ పేదవాణ్ణి గుర్తించి వెళ్లిపోయింది అర్థమైంది. ఎవరూ పట్టించుకోలేదు. వైఎస్సార్ కూడా నిలబడటం అర్థంలేదే పని ఉంది. కానీ వెంటనే జీపు ఆపింది ఆగమేపూల మీద ఆ పేదవాణ్ణి ఖర్చులిచ్చి మరీ అసుపత్రికి తరలించారు. 'అన్ని దానాల్లోకెల్లా ప్రాణదానం గొప్పది' అని ఆయన అనేవారు. అందుకే ఆయన ప్రభుత్వం ఆరోగ్యశ్రీ, 108 వంటి సేవల పట్ల అంత లక్ష్యపూర్వితో వ్యవహరించింది.

మహానేత 70వ జయంతి రైతు దినోత్సవం

- పెద్దాయన పుట్టినరోజు.. ప్రతి పేదోడికి పండుగ రోజు
- పల్లె వాకిలి సంబరాలు.. ప్రతి ఇంటా ఆనందోత్సాహాలు
- ఉపాధి కూలీల్ని ఉపాంగిన అభిమానం
- బతుకు మెట్టికొందిన వైఎస్సార్ యువత జోహార్లు
- రంజానీ సంబరాలే అంటున్న ముస్లిం మైనార్టీలు
- ఆశలు మొలకెత్తాయంటున్న రైతన్న
- ఊరువాడా ప్రాణదాత పక్షమే
- ఆరోగ్యశ్రీ ఊపిరిలో ప్రతిధ్వనిస్తున్న వైఎస్
- రాజధాని నుంచి పల్లెదాకా ఉపాంగిన ఆత్మీయత

జనం గుండె చప్పుళ్లలో

రాజన్న జాపకం

ప్రతి తెలుగువాడి గుండెచప్పుడు.. 'వైఎస్సార్'. పట్టె తలుపు తట్టినా.. పేదవాడి ముంగిటకెళ్లినా.. వైఎస్సార్ మారులు జ్ఞాపకాలు గిర్రున తిరుగుతాయి. జలసిరుల జలయజ్ఞంలో, బడుగు జీవులకు ప్రాణం పోసిన ఆరోగ్యశ్రీలో, కలెక్టర్లు, డాక్టర్లు, ఇంజనీర్లయిన నిరుపేదల ఫీజులియంబర్లమెంట్ అనుభవాల్లో పెద్దాయన కనిపిస్తారు. ఏ ఉరికెళ్లినా రాజన్న మాటలే. ఏ వాడకెళ్లినా మహానేత వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి తీపిగుర్తులే. జనం గుండెల్లో పదిలంగా నిలిచిపోయిన ఆ మహనీయుడి పుట్టిన రోజును ప్రజలు గొప్ప పండుగనే అంటున్నారు. ఎంత చేస్తే ఓ వ్యక్తిని ఇంతగా ఆరాదిస్తారు? ఏం చేసి ఆయన జనం గుండెల్లో దేవుడిని నిలిపాడు? పెద్దాయన పుట్టిన రోజు కోసం ఎవరు మానుష్య ప్రజల పట్లకు 'సాక్షి' బృందం వెళ్లినప్పుడు మాటలకందని అభిమానం కనిపించింది. అక్షరాలతో అతుటికొని ఆత్మీయత ప్రస్ఫుటమైంది.

- ప్రజాశ్రేణి నుంచి సాక్షి ప్రత్యేక ప్రతినిధులు

తూర్పుగోదావరి జిల్లా రాజోలులో వైఎస్సార్ పుట్టిన రోజు నిర్వహిస్తున్న మహిళలు

ఆయన పుట్టిన రోజున విత్తనం నాటడం అలవాటు గుడివాడలో విత్తనాల కోసం వచ్చిన రైతులు శ్రీనివాసరావు, యోగ భాగ్యం, చందం గురవయ్య, షావు యజమానితో చెప్పి మాటల్లో వైఎస్ ప్రసాదను మిని అటువైపు 'సాక్షి' బృందం వెళ్లింది. 'సకిలి విత్తనాలు అమ్మితే వైఎస్ తాట తీసేవారు. పెద్ద పెద్ద విత్తన కంపెనీలతోనూ ఓ అని పోరాడి రైతుల పక్షాన నిలబడ్డారు. ఇప్పుడు ఆయన కొడుకే సీఎం. గుర్తుపెట్టుకోండి.. మీరిచ్చే విత్తనంలో తేడా వస్తే రియస్టు మరోలా ఉంటుంది' రైతు శ్రీనివాస్ దైర్ఘ్యంతో ఇచ్చిన వార్నింగ్ ఇది. 'అప్పనయ్యా వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి అంటే మాకు అభిమానం. మాకు ఆయన పుట్టిన రోజు నాడే విత్తనం నాటడం అలవాటు. ఇంతకాలం నకిలి విత్తనాలు వచ్చినా ఆడలేకపోయాం. ఇప్పుడు వైఎస్ జగన్ పాలన నడచింది. అదే మా దైర్ఘ్యం' అన్నాడు చందం గురవయ్య. రైతుకు వైఎస్ చేసిన మేలు గురించి గుర్తుపెట్టుకోకుండా చెప్పారు.. ఆ రైతులు.

తూర్పు గోదావరి జిల్లా ఏ గిన్నవరం మండలం మానేపల్లిలో సైకిల్స్ ద్వారా విత్తనం యువత

మామిడికూడులో వైఎస్సార్ జయంతి కార్యక్రమానికి వృద్ధులని ఆహ్వానిస్తున్న వైఎస్ అభిమానులు

పేదల గుండెల్లో... పెద్దాయన పటం
 'ఆ మహానాభావుడి పుట్టిన రోజు.. కాలనీ మొత్తం రావాల్సిందే.. పండుగయ్యే పులిహోర పండుగాం.. భీమవరం ఇందిరమ్మ కాలనీ రేపే పావు దగ్గర నిలబడి చర్చించుకుంటున్న మహిళలతో సుఖి అన్న మాటలివి. 'వాళ్ళకు పూట గడవడమే కష్టంగా ఉంది. అయినా వైఎస్సార్ పుట్టిన రోజు మనంగా చేయాలని ఎంత తాపత్రయపడుతున్నారో చూడండి సార్.. ఆ కాలనీకి చెందిన బీడీకి విద్యార్థి రామకృష్ణ అన్నాడు. అంత అభిమానం ఏంటని అడిగితే.. ఆ కాలనీ వైఎస్సార్ హయాంలోనే ఏర్పాటు చేశారు. అప్పటివరకు కూలిపోయిన ఇళ్లలో బిక్కుబిక్కుమంటూ ఉండేవాళ్ళు. చావు బతుకులతో సంసారం చేసేవాళ్ళం. వారి గొప్ప విన్న వైఎస్ వాళ్ళ కోసం భూమి కొని మరీ ఇళ్ల కట్టించారు. 'కాలనీకొచ్చి చూడండయ్యో.. మా ఇంట్లో దేవుడి పక్కనే వైఎస్ పోటీ ఉంటుంది.. అంది ఈశ్వరమ్మ. ఆయన కన్నుమూశాక వాళ్ళకొచ్చిన కష్టాలేంటో చెప్పకొచ్చారు. ఆయన కట్టించారని బీడీకి వాళ్ళ కట్టించారని చెప్పారు. ద్రెయిన్లు లేవయ్యా అంది షేక్ అలిదాని. కట్టుకున్న ఇళ్లకు రోడ్డు క్లియర్ చేయలేదని వెంటకగిరి బావురుమంది. భర్త పనిపోయినా పిండం ఇవ్వట్లేదని చెప్పిన సుశీల. 'ఆయన కొడుకొచ్చాడగా వస్తాయిలే బాబూ' అంటూ ధీమా వ్యక్తం చేసింది. మంచంలో కదలేని స్థితిలో ఉన్న భర్త గురవలు దగ్గరకు తీసుకెళ్లారు ఆ కాలనీ వాసులు. ఆయన భార్య కూడా అనారోగ్యంతో మంచం పట్టింది. ఆ స్థితిలోనూ వాళ్ళ వైఎస్సార్ గురించి చెప్పకొచ్చారు. 'కూడు.. గూడు ఇచ్చిన దేవుడయ్యా' అని చేతులెత్తి మొక్కారు.

విలిపి వలె దేవుడాయన

'వైఎస్సార్ సీఎంగా ఉన్నప్పుడు నేను నందివాడ సర్పంచ్గా పనిచేశాను. ప్రజాపథం కార్యక్రమానికి సీఎం ఛోదాలో ఆయన మా ఊరిచ్చారు. మహిళలను సన్ను ఎంతగానో గౌరవించారు. సీసీ రోడ్డు లేవని ఆయన దృష్టికి తెస్తే అప్పటికప్పుడు రూ.40 లక్షలు మంజూరు చేశారు. ఊరికి 115 ఇందిరమ్మ ఇళ్ల ఇచ్చారు. పేదవాడికి ఆపదో చ్చిందంటే ఏ పార్టీ అని కూడా చూడని మంచి నేత ఆయన. అందుకే ఈ ఊరింతా ఆయనంటే అభిమానిస్తారు. వైఎస్ జయంతిని ఊరింతా పండుగలా చేసుకుంటాం' అని కృష్ణ జిల్లా నందివాడకు చెందిన పెయ్యల రాజీ ఆనందం అన్నారు. తాను అమెరికాలో సాఫ్ట్ వేర్ ఉద్యోగిగా స్థిరపడ్డానంటే అది వైఎస్సార్ ఫీజులియంబర్లమెంట్ భిక్షన మండపల్లి మండలం లింగాలకు చెందిన ఉప్పల కిరణ్ తెలిపారు. 'నేను ఆయనతో కలిసి గుల్లూలో ఎంటిబీఎస్ చదివాను. అప్పుడే ఆయన గొప్ప లీడర్ గా ఉండేవారు. సీఎం అయ్యాక కూడా సన్ను మరిచిపోలేదు. గుండె లోతుల్లోంచి మిత్రుడికి వినిపించేలా హాట్టె బర్నిడ్ చెప్పాలనుంది' అని పాలకొల్లులో డాక్టర్ పెన్నెళ్ళ శివాజీరాజు అన్నారు. 'తలలో రోజు గడ్డకట్టి చావు బతుకుల మధ్య ఉన్న సన్ను ఆరోగ్యశ్రీ ఆడుకుంది. అప్పటి నుంచి కష్టం తెలియకుండా బతికాను. రోజూ ఆయనకు ప్రార్థన చేశాకే మరీ పవనా' అని రాజోలు మండలం శివకొండకు చెందిన వీరవాణి పేరొంది. 'నేను కొబ్బరి కాయల వ్యాపారం చేస్తాను. మాకు వైఎస్సార్ ఇల్లు కట్టించారు. అందుకే రోజూ వ్యాపారం ప్రారంభించేటప్పుడు ఓ కొబ్బరికాయను ఆయన కోసం తీయడం అనవాయితీగా మారింది' అని శివకొండకు చెందిన సత్యవతి చెప్పింది.

పేదల గుండెల్లో గుడి..

ప్రకాశం, శ్రీ పొట్టి శ్రీరాములు నెల్లూరు, చిత్తూరు జిల్లాల్లో పర్వతించిన సాక్షి బృందానికి దారిపాడవునా ఎంతో మంది వైఎస్సార్ అభిమానులు కలిశారు. 'ముసల్మాన్ కా జాన్.. వైఎస్సార్.. ఆయన ప్రవేశపెట్టిన 4 శాతం రిజర్వేషన్తో నేను మెడికల్ సీటు సంపాదించాను. విజయవాడ సిద్ధార్థ మెడికల్ కాలేజీలో పైసా కట్టకుండా సీటు వచ్చింది. నాకైతే వైఎస్సార్ 'అల్లా' మాదిరిగానే సన్ను ఆడుకున్నట్లు అనిపించింది' అని ప్రకాశం జిల్లా ఏరాలకు చెందిన వైద్యులు షేక్ ఆఫ్రీన్ చెప్పారు. 'మగ్నంపై నేసిన బీరలు అమ్మకుని కుటుంబాన్ని పోషించుకునే నాకు 2008లో గుండెలో రంధ్రం ఉందని తెలిసింది. నా పద్ద ఉన్న తెల్లకాళ్ళతోనే గుంటూరులోని ఆసుపత్రిలో చేరుకుని ఉచితంగా ఆపరేషన్ చేశారు. ఈ భూమిపై నాకు సూతులు ఉన్నాయంటే అది వైఎస్సార్ పెట్టిన బిడ్డే' అని ప్రకాశం జిల్లా తాపూరు పాలెంకు చెందిన వీనేత కార్మికుడు జొన్నాద్దల సుబ్బారావు ఆ మహానేత మేలును గుర్తు చేసుకున్నారు. 'ఆ మహానాభావుడు కండలేరు ఎడమ కాలువ తప్పించడం వల్లే ఈ రోజు మా నోట్లకి నాలుగు వేళ్ళ వెతుకున్నాం' అని నెల్లూరు జిల్లా పాడలకూరుకు చెందిన రైతు ఆకుల గంగిరెడ్డి ఆనందం అన్నారు. 'మహానేత వైఎస్సార్ ఫీజులియంబర్ల మెంట్ చలవ వల్లే ఈ రోజు నా కుతురు పోలీస్ శాఖలో కమ్యూనికేషన్స్ విభాగంలో రేడియో ఇంజనీర్ గా పని చేస్తున్నా. అప్పుడే ఆయన ఇచ్చిన సెలవుల వల్ల రుణం మా కుటుంబానికి బాగా మెరుగైనది' అని నెల్లూరు జిల్లా బంగారుపేటకు చెందిన కోనేటి దేవేలి ఆనందం అన్నారు. వైఎస్ చేపట్టిన రుణమాఫీ పథకం వల్లే అప్పుల ఊబి నుంచి బయట పడ్డామని, ఇందుకు ఆయనకు రుణ పడి ఉంటామని చిత్తూరు జిల్లా శ్రీకాళహస్తి మండలం ఇనగలూరుకు చెందిన యామల భాస్కర్ చెప్పారు.

మెతుకు ఇచ్చిన దేవుడు.. మొక్కతాం ఎప్పుడూ..

తూర్పుగోదావరి జిల్లా రాజోలులోని గోదావరి గట్టు పక్కనే వెళ్లినప్పుడు కనిపించిన దృశ్యం.. వైఎస్సార్ ఫోటో, కేక్, చుట్టూ పడుల సంస్కారం జనం. ఏంటని అడిగితే చెప్పారు. వాళ్ళ వైఎస్సార్ పుట్టిన రోజు కేసుకుంటున్నట్లు.. ఉపాధి కూలీల ఓ ఎక్కడ ఉంటే అక్కడ ఏదో అలా వైఎస్ పుట్టిన రోజుకు కేక్ తయారం అనవాయితీ అన్నారు. అంత అభిమానం నేనుంటున్న ప్రశ్నకు.. ఇయంక్వి బూలక్వి, అన్నమ్మ, మేరి, లక్ష్మమ్మ, చంద్రక, గ్రేనమ్మ పోటీపడి మరీ చెప్పారు. 'ఆయన దేవుడయ్యా.. ఉపాధి కూలీ అన్నం పెట్టుకుంటున్నాడు. యంత్రాలు రానివ్వకుండా చేశాడు. ముద్దు నోటికెళ్లడంలే ఆయన చలువే బాబూ'. ఇలా ఒక్కొక్కరు ఒక్కో మాట చెప్పటం ప్రతి ఇళ్లలోనూ ఆనంద భాష్యాలను కనిపించాయి. 'నా కొడుకు పట్టంలో ఉద్యోగం చేస్తున్నాడయ్యా.. ఫీజులియంబర్లమెంట్ వల్లే ఇది జరిగింది' మాజీకృష్ణమ్మ మనసులోంచి తన్నుకొచ్చిన సంతోషమిది. కూలిపోయే ఇంట్లో చావలేక బతుకుతున్న మాకు వైఎస్ ఇచ్చిచ్చారు. పిండం ఇచ్చిచ్చారు. ఆ మహారోజును ఎలా మరిచిపోయిం. వెంటక గోదావరి అన్న మాటేది. రాజన్న దేవుడే అక్కడున్న ఆ జనం మధ్య వైఎస్సార్ పుట్టిన రోజు ఓ పండుగ వాతావరణాన్ని తలపించింది.

అందరి గుండెల్లో గుడి..

తూర్పుగోదావరి జిల్లా రాజోలులోని గోదావరి గట్టు పక్కనే వెళ్లినప్పుడు కనిపించిన దృశ్యం.. వైఎస్సార్ ఫోటో, కేక్, చుట్టూ పడుల సంస్కారం జనం. ఏంటని అడిగితే చెప్పారు. వాళ్ళ వైఎస్సార్ పుట్టిన రోజు కేసుకుంటున్నట్లు.. ఉపాధి కూలీల ఓ ఎక్కడ ఉంటే అక్కడ ఏదో అలా వైఎస్ పుట్టిన రోజుకు కేక్ తయారం అనవాయితీ అన్నారు. అంత అభిమానం నేనుంటున్న ప్రశ్నకు.. ఇయంక్వి బూలక్వి, అన్నమ్మ, మేరి, లక్ష్మమ్మ, చంద్రక, గ్రేనమ్మ పోటీపడి మరీ చెప్పారు. 'ఆయన దేవుడయ్యా.. ఉపాధి కూలీ అన్నం పెట్టుకుంటున్నాడు. యంత్రాలు రానివ్వకుండా చేశాడు. ముద్దు నోటికెళ్లడంలే ఆయన చలువే బాబూ'. ఇలా ఒక్కొక్కరు ఒక్కో మాట చెప్పటం ప్రతి ఇళ్లలోనూ ఆనంద భాష్యాలను కనిపించాయి. 'నా కొడుకు పట్టంలో ఉద్యోగం చేస్తున్నాడయ్యా.. ఫీజులియంబర్లమెంట్ వల్లే ఇది జరిగింది' మాజీకృష్ణమ్మ మనసులోంచి తన్నుకొచ్చిన సంతోషమిది. కూలిపోయే ఇంట్లో చావలేక బతుకుతున్న మాకు వైఎస్ ఇచ్చిచ్చారు. పిండం ఇచ్చిచ్చారు. ఆ మహారోజును ఎలా మరిచిపోయిం. వెంటక గోదావరి అన్న మాటేది. రాజన్న దేవుడే అక్కడున్న ఆ జనం మధ్య వైఎస్సార్ పుట్టిన రోజు ఓ పండుగ వాతావరణాన్ని తలపించింది.

మెతుకు ఇచ్చిన దేవుడు.. మొక్కతాం ఎప్పుడూ..

తూర్పుగోదావరి జిల్లా రాజోలులోని గోదావరి గట్టు పక్కనే వెళ్లినప్పుడు కనిపించిన దృశ్యం.. వైఎస్సార్ ఫోటో, కేక్, చుట్టూ పడుల సంస్కారం జనం. ఏంటని అడిగితే చెప్పారు. వాళ్ళ వైఎస్సార్ పుట్టిన రోజు కేసుకుంటున్నట్లు.. ఉపాధి కూలీల ఓ ఎక్కడ ఉంటే అక్కడ ఏదో అలా వైఎస్ పుట్టిన రోజుకు కేక్ తయారం అనవాయితీ అన్నారు. అంత అభిమానం నేనుంటున్న ప్రశ్నకు.. ఇయంక్వి బూలక్వి, అన్నమ్మ, మేరి, లక్ష్మమ్మ, చంద్రక, గ్రేనమ్మ పోటీపడి మరీ చెప్పారు. 'ఆయన దేవుడయ్యా.. ఉపాధి కూలీ అన్నం పెట్టుకుంటున్నాడు. యంత్రాలు రానివ్వకుండా చేశాడు. ముద్దు నోటికెళ్లడంలే ఆయన చలువే బాబూ'. ఇలా ఒక్కొక్కరు ఒక్కో మాట చెప్పటం ప్రతి ఇళ్లలోనూ ఆనంద భాష్యాలను కనిపించాయి. 'నా కొడుకు పట్టంలో ఉద్యోగం చేస్తున్నాడయ్యా.. ఫీజులియంబర్లమెంట్ వల్లే ఇది జరిగింది' మాజీకృష్ణమ్మ మనసులోంచి తన్నుకొచ్చిన సంతోషమిది. కూలిపోయే ఇంట్లో చావలేక బతుకుతున్న మాకు వైఎస్ ఇచ్చిచ్చారు. పిండం ఇచ్చిచ్చారు. ఆ మహారోజును ఎలా మరిచిపోయిం. వెంటక గోదావరి అన్న మాటేది. రాజన్న దేవుడే అక్కడున్న ఆ జనం మధ్య వైఎస్సార్ పుట్టిన రోజు ఓ పండుగ వాతావరణాన్ని తలపించింది.

దారిపాడవునా అభిమానమే..

కృష్ణా, ఉభయగోదావరి జిల్లాల్లోని వెంటకగిరి నుంచి గుడివాడ, ముదినేపల్లి, కైకాల, ఆకివీడు మొదలు ఉండి, భీమవరం, పాలకొల్లు, రాజోలు, అమలాపురం, అంబాజీపేట, తణుకు, తాడేపల్లిగూడెం వరకు సాగిన 'సాక్షి' బృందం ప్రత్యేక పర్వటనలో ఎంతోమంది వైఎస్సార్ వీరాభిమానులు కలిశారు. మహానేత తమకు చేసిన మేలును గుర్తు చేసుకున్నారు. ఆయన పుట్టిన రోజును పండుగలా జరుపుకుంటామని చెప్పారు.

యోగభావన, యోగ భార్య

గుడివాడలో పాస్టంపల్లి కల్పన, శ్రీనివాసరావు దంపతులు నిరుపేదలు. వారి పిల్లలు యోగభావన, యోగ భార్య పుట్టుకతోనే చెప్పడు. మూగ, వైఎస్సార్ ప్రవేశపెట్టిన ఆరోగ్యశ్రీ పథకం ఆ చిన్నారులకు కొత్త జీవితాన్నిచ్చింది. మొత్తం రూ.13 లక్షలు మంజూరై చికిత్స అందడంతో ఆ చిన్నారులు ఇప్పుడు మాట్లాడుతున్నారు. నిర్ణయితోనే తాత (వైఎస్సార్) పోటీనే మార్చారని కల్పన చెప్పింది. ఆపరేషన్ ఆయన వెల రోజులకు వైఎస్సార్ కళాకారిణి. ఆయన ముద్దు పెట్టుకున్నారు. రోజూ దాన్ని జ్ఞాపకం చేసుకుని ఆ పిల్లలు మునిసిపాలిటీలో.

నిర్ణయితోనే తాతను చూడాల్సిందే..

గుడివాడలో పాస్టంపల్లి కల్పన, శ్రీనివాసరావు దంపతులు నిరుపేదలు. వారి పిల్లలు యోగభావన, యోగ భార్య పుట్టుకతోనే చెప్పడు. మూగ, వైఎస్సార్ ప్రవేశపెట్టిన ఆరోగ్యశ్రీ పథకం ఆ చిన్నారులకు కొత్త జీవితాన్నిచ్చింది. మొత్తం రూ.13 లక్షలు మంజూరై చికిత్స అందడంతో ఆ చిన్నారులు ఇప్పుడు మాట్లాడుతున్నారు. నిర్ణయితోనే తాత (వైఎస్సార్) పోటీనే మార్చారని కల్పన చెప్పింది. ఆపరేషన్ ఆయన వెల రోజులకు వైఎస్సార్ కళాకారిణి. ఆయన ముద్దు పెట్టుకున్నారు. రోజూ దాన్ని జ్ఞాపకం చేసుకుని ఆ పిల్లలు మునిసిపాలిటీలో.

తరాలు మారినా... యువతరానికి పెద్ద

తూర్పు గోదావరి జిల్లా పి.గన్నవరం మండలం మానేపల్లిలో సైకిళ్ళు ద్వారా విత్తనం యువత 'జోహార్ వైఎస్సార్..' అంటూ నిందిస్తోంది. ఆ ర్యాలీలో ఓ వ్యక్తి రాజన్న ఫోటో పట్టుకున్నాడు. వాళ్ళ నినాదాలు ఉద్దేశంగా ఉన్నాయి. గుండె నిండా ప్రేమతో తన్నుకొట్టే ఆహార వాళ్ళలో కనిపించింది. ఎందుకీ నందడి... ప్రశ్న రాకముంది కుడువూడి నరేష్ చెప్పడం మొదలుపెట్టాడు. 'రాజన్న బర్నిడ్.. మా ఊరిలో చాలామంది యువకులు ఆయన వల్లే బాగుపడ్డారు. కేవలం చాలామంది ఆయన గుర్తుకొని ప్రతి వ్యక్తి ఆయన మంచి తెలియాలి. అందుకే ప్రతి పుట్టిన రోజూ గ్రాండ్గా చేస్తాం' అన్నాడు. 'ఇప్పుటికి ఆయన మాటలను యూట్యూబ్లో వింటాం. ఆరోగ్యశ్రీతో ఆయన అడుక్కు మహా మనిషి అని ఆయన గురించి చెప్పకుంటాం' వైసీసీ నోటి వెంట వచ్చిన మాటలివి. 'యూతకు ఆయన ఫేవరెట్ లీడర్' ప్రకాశ్, పవనకుమార్, ఉదయ చంద్రో ఉపాంగ్ ఆనందం లోంచి వినిపించిన మాటలివి.

అల్లూని మొక్కతాం... నల్లగుండాలని

మామిడికూడులో ముస్లిం మైనార్టీలు రాజన్నను దేవుడుగానే భజిస్తున్నారు. ఆయన పుట్టిన రోజు వేడుకల కోసం చేస్తున్న సన్నాహాలే దీనికి నిదర్శనం. ఆ ఊరి గుండా వెళ్ళున్నప్పుడు ఓ ఇంటి ముందు సన్నువేసే అంటింది. ముజఫర్ అలీ, ఎడి రఫీ, షబీర్ అలీ, అలీ హాస్సిన, అలీ రజా, సకిర్ హాస్సిన గుంపులు ఓ ఇంటి ముందు ఆయన. ఆ ఇంటి పిల్లలు విడకు వైఎస్సార్ ఫోటో చూపించి చెబుతున్నారు.. 'మన ముస్లింలకు నిజమైన బతుకునిచ్చిన దేవుడయ్యా. ఊళ్లో ఆయన పుట్టిన రోజు చేస్తున్నాం.. ఇంటిల్లిపాది రావాలి. ఆయన కుటుంబాన్ని సల్లామ చూడాలని ఇంటిల్లిపాది దుమా చేయాలి' అన్నారు. 'ఇంత హడావుడో? ఈ ప్రశ్న వాళ్ళకు ఇబ్బందిగా అనిపించిందేమీ.. 'ఏం సార్.. వైఎస్సార్ మా ముస్లింలకు ఇచ్చిన 4 శాతం రిజర్వేషన్ ఓ పరం. దాంతో ఎంతోమంది గవర్నమెంట్ ఉద్యోగాల్లోకి వెళ్లారు. మా ఊరి నుంచే 20 మంది ఉన్నారు. ప్రతి ముస్లింకు ఆయన పుట్టిన రోజు రంజానీ అంత పెద్ద పండుగ' అంటూ భావోద్వేగంగా చెప్పారు.

నెల్లూరు జిల్లాకు చెందిన రైతు ఆకుల గంగిరెడ్డి

నెల్లూరు జిల్లాకు చెందిన రైతు ఆకుల గంగిరెడ్డి

అరుదైన నాయకుడు వైఎస్సార్

చిన్న కార్యకర్తలైన నన్ను ఎంపీని చేశారు వైఎస్సార్ జీవితం.. తెలివైన పుస్తకం. ఆయన జీవితంలో రహస్యమంటూ ఏమీ లేదు. నాలుగంటి వాళ్ళు వైఎస్సార్ జీవితంలో వేల మంది ఉంటారు. 1983లో ఆయన పీసీసీ అధ్యక్షుడిగా ఉన్నప్పుడు నేను రాజమండ్రిలో చిన్న కార్యకర్తను, అలాంటి నన్ను రెండుసార్లు ఎంపీగా గెలిపించారు.
 - ఉండవల్లి లోతులకుమార్, మాజీ ఎంపీ, రాజమండ్రి ప్రధాన కార్యకర్త

మంచి మెత్తని మనసున్న రెడ్డి.. వైఎస్సార్
అద్భుతదేశంలో నేను చూసినంత వరకు ఎక్కడ ప్రజాదరణ పొందిన వ్యక్తులు.. ఎన్టీఆర్, వైఎస్సార్ మాత్రమే. అంతటి ప్రజాదరణ పొందడం సామాన్య విషయం కాదు. వైఎస్సార్ మాత్రమే ప్రజాదరణను చూసి నేను ఆయన్ను అభిమానించాను. కడప నుంచి పచ్చిగా మంచి మెత్తని మనసున్న రెడ్డి.. వైఎస్సార్.
 - జి.అరవిందరావు, మాజీ డీజీపీ

వైఎస్సార్ కు సాటి మరొకరు లేరు

సొంత బలంతో, సొంత ఘోషంతో అత్యధిక సంఖ్యలో ఓట్లు గెలిపించి, తిరుగులేని ప్రజాదరణతో ముఖ్యమంత్రి అయిన నేత ఆయనకొరే. 2009 ఎన్నికల్లో పార్టీ గెలిపించి, ఓడినా తనదే బాధ్యత అని ప్రకటించుకున్న వైఎస్సార్ కు సాటి మరొకరు లేరు.
 - పాతూరి వెంకటేశ్వరరావు, ప్రెస్ అకాడమీ మాజీ చైర్మన్

రాజుకు ఉండాలైన లక్షణాలు ఆయనలో కనిపించాయి
 1987లో కడప ఎన్నికా ఉన్నప్పుడు తొలిసారిగా వైఎస్సార్ ను చూశాను. ఒక రాజుకు ఉండాలైన లక్షణాలు ఆయనలో నాకు కనిపించాయి. ఆయనప్పుడూ మనసులో ఒకటి పెట్టుకుని బయటికి వేరే విధంగా మాట్లాడేవారు కాదు. అధికారులను తన కుటుంబసభ్యుల్లా చూసుకునేవారు. అధికారులతో చాలా స్నేహపూర్వకంగా ఉండేవారు. చాలా ముందుచాపు ఉన్న వ్యక్తి.. వైఎస్సార్.
 - కె.అరవిందరావు, మాజీ డీజీపీ

వైఎస్సార్ హయాంలో అధికారులు ఎక్కడా ఇబ్బంది పడలేదు

వైఎస్సార్ మహారాయకుడు, గొప్ప విలక్షణ మనస్తత్వం ఉన్న మనిషి. 2004 ఎన్నికలకు ముందు చంద్రబాబు ప్రభుత్వంలో ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శిగా పనిచేసిన నాకు తిరిగి వైఎస్సార్ ప్రభుత్వంలోనూ పనిచేసే అరుదైన అవకాశం దక్కింది. వైఎస్సార్ హయాంలో అధికారులు ఎక్కడా ఇబ్బంది పడలేదు. ఆయన ముఖ్యమంత్రిగా పనిచేసిన రోజుల్లోనూ అధికారుల సహనంను తప్పకుండా పరిగణనలోకి తీసుకునేవారు. ఆయనకు పాలనా సంస్కారం గొప్ప మంచి పట్టు ఉంది.
 - మోహనరావు, ప్రభుత్వ మాజీ ప్రధాన కార్యదర్శి

వైఎస్సార్ హయాంలో అధికారులు ఎక్కడా ఇబ్బంది పడలేదు

వైఎస్సార్ మహారాయకుడు, గొప్ప విలక్షణ మనస్తత్వం ఉన్న మనిషి. 2004 ఎన్నికలకు ముందు చంద్రబాబు ప్రభుత్వంలో ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శిగా పనిచేసిన నాకు తిరిగి వైఎస్సార్ ప్రభుత్వంలోనూ పనిచేసే అరుదైన అవకాశం దక్కింది. వైఎస్సార్ హయాంలో అధికారులు ఎక్కడా ఇబ్బంది పడలేదు. ఆయన ముఖ్యమంత్రిగా పనిచేసిన రోజుల్లోనూ అధికారుల సహనంను తప్పకుండా పరిగణనలోకి తీసుకునేవారు. ఆయనకు పాలనా సంస్కారం గొప్ప మంచి పట్టు ఉంది.
 - మోహనరావు, ప్రభుత్వ మాజీ ప్రధాన కార్యదర్శి

అభివృద్ధికి చిరునామం

వైఎస్సార్ పాలనలో రాష్ట్రం సర్వతోమూఖాభివృద్ధి దిశగా పరుగులు పెట్టింది. అన్ని రంగాల్లో విప్లవాత్మక మార్పులు చేపట్టి చేసుకున్నాయి. తరతరం బెధం లేకుండా అభివృద్ధి ప్రభుత్వ పథకాలు అందించాయి. అందులో కొన్ని..

రైతులకు ఉచిత విద్యుత్

పథకం ప్రారంభం : 2004 మే 15

తెలుగు రాష్ట్రాల్లో లబ్ధి పొందుతున్న రైతులు	2004 మే 21 వరకూ ఉన్న బకాయిల మాఫీ మొత్తం
40.25 లక్షలు	1,250 కోట్లు

వైఎస్సార్ సిఎంగా ప్రమాణ స్వీకారం చేసిన రోజే వ్యవసాయానికి ఉచిత విద్యుత్ ఫైలుపై సంతకం చేశారు. అప్పటి నుంచి పలు ప్రభుత్వాలూ మారినా పథకం కొనసాగుతోంది. ప్రస్తుతం తెలుగు రాష్ట్రాల్లో 40.25 లక్షల వ్యవసాయ విద్యుత్ కనెక్షన్లు ఉన్నాయి. ఒక్కో పంపు సిబ్బలి కింద కనిష్టంగా 5 ఎకరాలు సాగుతుందని అంచనా. ఈ ప్రకారం తెలుగు రాష్ట్రాల్లో విద్యుత్ ఛార్జీ చెల్లించకుండా 2.01 కోట్ల ఎకరాల్లో పంటలు సాగుతున్నాయి.

ఆరోగ్య శ్రీ

పేదలు, అల్పాయు వర్గాల వారికి పెద్ద పెద్ద జబ్బులకు సైతం ఉచిత వైద్యం అందించాలనే లక్ష్యంతో వైఎస్సార్ ప్రవేశపెట్టిన ఆరోగ్య శ్రీ రాష్ట్ర ప్రజలకు వైద్య ప్రమాణా మారింది. 18 రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలూ ఆయా రాష్ట్రాల్లో వేర్వేరు పేర్లతో ఈ పథకాన్ని అమలు చేస్తున్నాయి.

ఉమ్మడి ఏపీలో కేటాయింపులు: 4,610 కోట్లు
విభజిత ఏపీలో కేటాయింపులు: 3,500 కోట్లు

108 అంబులెన్సుల పథకం

వైద్యం కోసం అత్యవసరంగా ఆస్పత్రికి వెళ్లాలి వారు రాష్ట్రంలో ఏ ప్రాంతం నుంచి పోనో చేసినా ఆ రంగంలో అక్కడికి అంబులెన్సు చేరుకుని రోగిని ఆస్పత్రికి చేర్చాలనే ఉద్దేశ్యంతో వైఎస్సార్ 108 పథకానికి శ్రీకారం చుట్టారు. దీనిద్వారా రోడ్డు ప్రమాద బాధితులు, గర్భిణులు, గుండె జబ్బు బాధితులను తక్షణం ఆస్పత్రులకు చేర్చి వైద్యం చేయించడం ద్వారా లక్షలాది మంది ప్రాణాలను కాపాడారు.

ఉమ్మడి ఏపీలో కేటాయింపులు: 611.94 కోట్లు
విభజిత ఏపీలో కేటాయింపులు: 351 కోట్లు

104 సంచార వైద్యశాలలు

మాడుమూల ప్రాంతాలకు అంబులెన్సుల్లో వైద్యం సేల్పొంది వెళ్లి రోగులకు సాధారణ వైద్య పరీక్షలు చేసి ఉచితంగా మందులిచ్చించాలనే లక్ష్యంతో వైఎస్సార్ ఈ పథకాన్ని ప్రారంభించారు. గ్రామాల్లో ఉండి ఆస్పత్రుల వరకు వెళ్లేక బాధపడే లక్షలాది మందికి ఈ పథకం ఎంతో ఉపయోగ పడింది.

ఉమ్మడి ఏపీలో కేటాయింపులు: 467.72 కోట్లు
విభజిత ఏపీలో కేటాయింపులు: 279.89 కోట్లు

రైతులకు ప్రోత్సాహకం

అప్పుడే మనోహన్ సింగ్ నేతృత్వంలోని కేంద్ర ప్రభుత్వం రైతులకు రుణమాఫీ ప్రకటించింది. అయితే రుణాలు తీసుకుని చెల్లించిన వారికి ప్రయోజనం దక్కలేదు. వీరికి వైఎస్సార్ సారే అంతగా నగదు అందించారు.

సర్కారు ఇచ్చిన ప్రోత్సాహకం ఒక్కొక్కరికి 5000 లక్షలు
లబ్ధి పొందిన రైతులు 36 లక్షలు
వెచ్చించిన మొత్తం 1,800 కోట్లు

2004లో ఉమ్మడి ఏపీలో వ్యవసాయ దిగుబడులు

107 లక్షల టన్నులు

2009 నాటికి వ్యవసాయ దిగుబడులు

204 లక్షల టన్నులు

సెకెటరీ ఉపాధి

వైఎస్ హయాంలో ఉమ్మడి ఏపీలో కార్మికలూపాలు ప్రారంభమైన సెకెటరీ : 76

13 జిల్లాల ఏపీలో సెకెటరీ : 28

ప్రత్యక్షంగా ఉపాధి పొందుతున్న వారు: 2 లక్షలు (దాదాపు) అగుమతుల విలువ : రూ.70,000 కోట్లు

సెలెక్టెడ్ ఏపీలో ఉమ్మడి ఏపీలో కార్మికలూపాలు ప్రారంభమైన సెకెటరీ : 76

13 జిల్లాల ఏపీలో సెకెటరీ : 28

ప్రత్యక్షంగా ఉపాధి పొందుతున్న వారు: 2 లక్షలు (దాదాపు) అగుమతుల విలువ : రూ.70,000 కోట్లు

విద్యార్థి దశ నుంచే నాయకుడిగా ఎదిగిన వైఎస్సార్

- డాక్టర్ గా రూపొందించిన వైద్య సేవలు
- ఎమ్మెల్యేగా, ఎంపీగా చరిత్ర
- ప్రతిపక్ష నేతగా ఎన్నో పోరాటాలు
- సంకల్పశక్తితో పథకాల అమలు

వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి ముఖ్యమంత్రిగా ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో సాగిన ప్రభుత్వ పాలన మరో స్వర్ణ యుగమేనని చెప్పవచ్చు. ఎన్నికల ముందు ఇచ్చిన హామీలనే కాకుండా పాదయాత్రలో ప్రజల బాధలను, కష్టాలను దగ్గర్నుంచి చూసిన నాయకుడిగా సమస్యలను పరిష్కరించే దిశగా అనేక పథకాలను అమలు చేశారు. తన పాలనపై నమ్మకంతో కొత్త హామీలు ఇవ్వడం ద్వారా 2009లో ఎన్నికలకు వెళ్లి ఘన విజయం సాధించి రెండోసారి ముఖ్యమంత్రిగా బాధ్యతలు చేపట్టారు. అయితే దురదృష్టవశాత్తు అదే ఏడాది సెప్టెంబర్ లో జరిగిన హరికాన్ ప్రమాదంలో మరణించారు. రాజశేఖరరెడ్డి ఎన్ని ఒడిదుడుకులు ఎదురైనా వాటిని గుండె నిబ్బరంతో ఎదుర్కొని నిలిచి ఎదుర్కొన్న ధీమా. ఎంతో నేర్పు, ఓర్పులతో ఒక్కో మెట్టు మెట్టుగా అగ్రగణ్యానికి ఎదిగిన మేధావున గీరుడు.

పథకం ప్రారంభం

2007 ఏప్రిల్ 1

పథకం వర్తించే వ్యాధుల సంఖ్య 1995

తెలుగు రాష్ట్రాల్లో వైద్యం పొందిన వారు మొత్తం

94.5 లక్షలు

పథకం ప్రారంభం

2005 ఆగస్ట్ 15

రెండు తెలుగు రాష్ట్రాల్లో అంబులెన్సులు

835

ఇప్పటి వరకూ లబ్ధి పొందిన వారు

79.70 లక్షలు

పథకం ప్రారంభం

2008 డిసెంబర్ 25

తెలుగు రాష్ట్రాల్లో మొత్తం అంబులెన్సులు

492

ఇప్పటి వరకూ లబ్ధి పొందిన వారు

11.33 కోట్లు
(ఒకటి అంతకంటే ఎక్కువసార్లు అర్జీ పొందిన వారిలో కలిపి ఈ సంఖ్య)

జలయజ్ఞం

తలపెట్టిన ప్రాజెక్టులు: 86

పూరించిన ప్రాజెక్టులు: 17

సాక్షికిగా పూర్తయినవి: 24

కొత్తగా నిర్మించిన వీల్స్: 18.48 లక్షల ఎకరాలు

స్థిరీకరించిన అయికోట్లు: 2.07 లక్షల ఎకరాలు

కొత్త చేసిన మొత్తం

54,000 కోట్లు (దాదాపు)

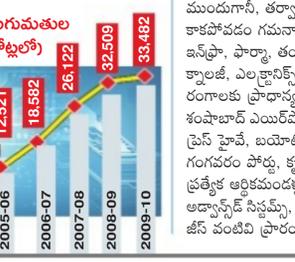
భూ సంపిదీ

విదేశాల్లో లబ్ధి పొందిన కుటుంబాలు

4,96,760

పంపిణీ చేసిన భూమి (ఎకరాలలో)

6,94,864

పథకం ప్రారంభం

ఏప్రిల్, 2006

2004కు ముందు ఉమ్మడి ఏపీలో

19.02 లక్షలు

పింఛనుదారుల సంఖ్య

2009 నాటికి ముందు ఉమ్మడి ఏపీలో పింఛనుదారుల సంఖ్య

67.21 లక్షలు

పథకం ప్రారంభం

01- 07-2004

13 జిల్లాల ఏపీలో లబ్ధి పొందుతున్న మహిళలు

89 లక్షలు

పథకం ప్రారంభం

2009 ఫిబ్రవరి 6

ఉమ్మడి ఏపీలో లబ్ధిదారుల సంఖ్య

34,55,031

13 జిల్లాల ఏపీలో లబ్ధిదారుల సంఖ్య

24.29 లక్షలు

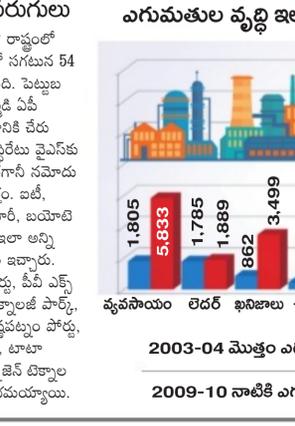
వారి వేలం ఉన్న కార్మిక్ ఫండ్

1,806 కోట్లు

విద్యాభివృద్ధికి ఎనలేని కృషి

ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ చరిత్రలో ఏ ముఖ్యమంత్రి ఏ ఏర్పాటు చేయనని విశ్వవిద్యాలయాలు ఏర్పాటు చేశారు. కేవలం అయిదేళ్ల కాలంలోనే శ్రీకాకుళం, ఒంగోలు, కడప, ఆదిలాబాద్ జిల్లాల్లో వైద్య కళాశాలలను, కడపలో దంత కళాశాలను ఏర్పాటు చేశారు.

వైఎస్సార్ హయాంలో ఏర్పాటైన విశ్వవిద్యాలయాలు: ఆది కవి నన్నయ వర్సటీ (రాజమండ్రి), యోగి వేమన వర్సటీ (కడప), ఆంధ్రవర్సటీ వర్సటీ (శ్రీకాకుళం), కృష్ణా వర్సటీ (మచిలీపట్నం), రాయలసీమ వర్సటీ (కర్నూలు), విక్రమ్ సింహపురి వర్సటీ (నెల్లూరు), శ్రీ వేంకటేశ్వర వెటర్నరీ వర్సటీ (తిరుపతి), శ్రీ వేంకటేశ్వర వేదిక వర్సటీ (తిరుపతి), వైఎస్సార్ హాల్కల్వరీ వర్సటీ (హైదరాబాద్), శేషివేణీయూ (కాకినాడ), శేషివేణీయూ (అనంతపురం), రాజ్ గాంధీ యూనివర్సటీ ఆఫ్ నాట్య టెక్నాలజీ (హైదరాబాద్), దామోదరం సంజీవయ్య లా వర్సటీ (విశాఖ), న్యూ ఆఫ్ షానింగ్ అండ్ ఆర్కిటెక్చర్ (విజయవాడ), తెలంగాణ వర్సటీ (నిజామాబాద్), మహాత్మాగాంధీ వర్సటీ (నల్గొండ), పాలమూరు వర్సటీ (మహబూబ్ నగర్), శాతవాహన వర్సటీ (కరీంనగర్), శేషివేణీవర్సటీ ఫైన్ ఆర్ట్స్ వర్సటీ (హైదరాబాద్), ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ (హైదరాబాద్).

సంకల్ప శక్తి

2004కు ముందు ఉమ్మడి ఏపీలో కేవలం 19 లక్షల మంది మాత్రమే వ్యవస్థాత్మక వికలత పెన్నన పొందుతుండేవారు. అది కూడా మూడు నెలలకొకసారి కేవలం రూ. 70 మాత్రమే వచ్చేది. ఈ జాబితా తాలోని వ్యక్తులు ఎవరైనా చనిపోతేనే కొత్త వారికి అవకాశం వచ్చే పరిస్థితి ఉండేది. ఈ పరిస్థితుల్లో ముఖ్యమంత్రిగా బాధ్యతలు చేపట్టిన రాజశేఖరరెడ్డి అర్ధశతాబ్దం (సంకల్ప శక్తి) ప్రతి నెలా ఒకటి తారీఖుతో రూ. 200 పింఛను అందించారు.

పొదుపు సంఘాలకు పాపలా వడ్డీ

వైఎస్సార్ ముఖ్యమంత్రి అయ్యే నాటికి ఒక్కో బ్యాంకు ఒక్కో రకంగా రుణ గ్రహీతల నుంచి 12.25 శాతం నుంచి 14.25 శాతం వరకూ వడ్డీ వసూలు చేసేవి. రైతులు, ద్వారా సంఘాల మహిళలకు ఈ అధిక వడ్డీ పెను భారంగా ఉండేది. వీరికి వడ్డీ భారాన్ని తగ్గించాలని అప్పట్లో వైఎస్ సర్కారు సాహసోపేతంగా పాపలా వడ్డీ పథకానికి శ్రీకారం చుట్టింది. ఆ పథకం సూచితో ప్రస్తుతం సున్నా వడ్డీ పథకం కూడా అమలులోకి వచ్చింది. 13 జిల్లాల ఏపీలోని గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ప్రస్తుతం 7.68 లక్షల పొదుపు సంఘాలు ఉండగా, అందులో 2.90 లక్షల సంఘాలు వైఎస్ సిఎంగా ఉన్న 2004-09 మధ్యలోనే ఏర్పడడం గమనార్హం.

అభయ హస్తం..

పొదుపు సంఘాల్లో సభ్యులుగా ఉన్న మహిళలకు 60 ఏళ్ల వయసు దాటిన తర్వాత బ్యాంకులకు రుణాలు ఇవ్వడానికి తిరుగుబాటును సేవకుంట్లో వారికి తగిన ఆదాయ భద్రత కల్పించాలనే ఆశయంతో వైఎస్సార్.. 'అభయ హస్తం' పథకాన్ని రూపొందించారు. తర్వాత కొద్ది రోజులకే ఆయన మరణించినా పథకం కొనసాగింది. ద్వారా మహిళలు ప్రతి రోజూ రూపాయి కొప్పును, ప్రభుత్వం వారి పేరిట ప్రతి రోజూ రూపాయి కొప్పును ఇవ్వడాన్ని సంస్థల చెల్లింపాలనేది ఈ పథకం ఉద్దేశం. ఇలా చెల్లించిన వారికి 60 ఏళ్ల వయసు తర్వాత ఒక్కొక్కరికి గరిష్టంగా రూ. 2,600 పెన్షన్ అందించడం ఈ పథకం ఉద్దేశం.

పాటిపడి 'మనువరం' సాధన

కేంద్ర ప్రభుత్వం రంగ సంస్థ అయిన భారత్ హెచ్ ఎలక్ట్రిక్ లో విద్యుత్తు ఉపకరణాల తయారీ ప్రాజెక్టును తమ రాష్ట్రానికి సాధించుకోవాలని కర్ణాటక, తమిళనాడు పోటీ పడగా పట్టుబట్టి వైఎస్సార్ దీనిని రాష్ట్రానికి తలపానిగా రంగా తీసుకొచ్చారు. అప్పటి ప్రధానమంత్రి డాక్టర్ మనోహన్ సింగ్ తో కొట్లాడి రాష్ట్రానికి మన్నన వరం ప్రాజెక్టు తెచ్చిన ఘనత వైఎస్సార్ కే దక్కింది. హైదరాబాద్ లో విద్యుత్ స్టాండ్ ఆఫ్ ఇండియా క్యాంపస్ తెచ్చిన ఘనతా దినంక మహానేత.

ఫీజు రీయింబర్స్ మెంట్

విద్యార్థులందరికీ ఉచితంగా ఉన్నత విద్య అందించే ఆశయంతో వైఎస్సార్ ఫీజు రీయింబర్స్ మెంట్ పథకాన్ని రూ. 2 వేల కోట్లతో ప్రారంభించారు. ఆ తర్వాత 2012-13కు రూ.5 వేల కోట్లకు చేరింది. ప్రతి సంవత్సరం ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో 30 లక్షలకు పైనే విద్యార్థులు ఫీజు రీయింబర్స్ మెంట్ పథకం లబ్ధిపొందారు. రాష్ట్ర విభజన తర్వాత 13 జిల్లాల్లో 16 నుంచి 17 లక్షల మంది విద్యార్థులు ఫీజు రీయింబర్స్ మెంట్ పథకం లబ్ధి పొందారు. అయితే తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం ఆరంభించిన నలుగురు దశాబ్దాల పాటు ఫీజు రీయింబర్స్ మెంట్ పథకాన్ని సీరుగాల్పించింది.

టెటామి ఎరుగని నేత..

1975లో ఆంధ్రప్రదేశ్ యువజన కాంగ్రెస్ కార్యదర్శిగా నియమితులై పూర్తిస్థాయి రాజకీయాల్లో అడుగుపెట్టారు. 1978 ఎన్నికల్లో వైఎస్సార్ తొలిసారిగా కడప జిల్లా పులివెందుల నియోజకవర్గం నుంచి ఎమ్మెల్యేగా పోటీ చేసి విజయం సాధించారు. తరువాత వరుసగా 1983, 1985 ఎన్నికల్లోనూ గెలిచి హల్దిట్ల సాధించారు. ఆనంతరం రాజకీయాల్లో మరో మెట్టు ఎక్కి 1991, 1996, 1998 ఎన్నికల్లో కడప లోక్ సభ స్థానం నుంచి హల్దిట్ల విజయం సాధించారు. మళ్ళీ 2004, 2009 ఎన్నికల్లో పులివెందుల నుంచి ఆంధ్రప్రదేశ్ స్థానానికి పోటీ చేసి విజయం సాధించారు. తాను పోటీ చేసిన ఏనాడూ టెటామి ఎరుగని నేతగా చరిత్ర పుటల్లో కొత్త అధ్యాయాన్ని లిఖించారు. 1980లో రాష్ట్ర గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రిగా, 1982లో ఎమ్మెల్యే, విద్యా శాఖ మంత్రిగా ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో సేవలందించారు. 1983 నుంచి 1985 వరకు, 1998 నుంచి 2000 వరకు ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ కమిటీ అధ్యక్షుడిగా పనిచేశారు. 1999-2003 వరకు ప్రతిపక్ష నేతగా అనేక పోరాటాలు సాగించారు.

కూడా పక్కకు జరగలేదు. సిద్ధాంత పరంగానే తప్ప ఏనాడూ ఆయన పోరాటం వ్యక్తిగత స్థాయిలో ఉండేది కాదు. అందుకే, ఆయన్ను రాజకీయంగా నిర్మూలించేయాలని ప్రయత్నించినా ప్రజలు మాత్రం అంటే నడిచారు. 2003 ఏప్రిల్ 9 నుంచి ప్రజాస్వామ్యం పేరుతో చేపట్టిన పాదయాత్ర చరిత్ర పుటల్లో నిరసనగా నిలిచింది. ముందు వేసవిలో 1,467 కిలోమీటర్ల మేర సాగిన పాదయాత్రకు ప్రజలు బ్రహ్మాండం పట్టారు.

లో ఆలా ఉండే.. బయట తెలుగుదేశం పార్టీతో, ఆ పార్టీ అధ్యక్షుడు చంద్రబాబునాయుడి ప్రజావ్యతిరేక పాలనపై వైఎస్ పోరాటం మరో ఎత్తు. 1995 నుంచి 2004 ఎన్నికల వరకు చంద్రబాబు ప్రజాశాసకులకు పాలనపై వైఎస్ ప్రభుత్వం అనేక రూపాల్లో పోరాటం సాగించారు. సాగునీటి ప్రాజెక్టులు, విద్యుత్తు ఛార్జీల పెంపు ఇలా ఎన్నో అంశాలపై ప్రజల తరఫున ప్రభుత్వంపై ఉద్వేగించారు. విద్యుత్తు ఛార్జీల పెంపుపై వివరణ తన ప్రాణాలు పోయినా చంద్రబాబునాయుడి అనుభవం నిరసన దీక్షలు, కరో అసెంబ్లీ కార్యక్రమాలతో నాటి చంద్రబాబు ప్రభుత్వాన్ని గడగడలాడించారు. నిత్యం ప్రజల్లో

కూడా పక్కకు జరగలేదు. సిద్ధాంత పరంగానే తప్ప ఏనాడూ ఆయన పోరాటం వ్యక్తిగత స్థాయిలో ఉండేది కాదు. అందుకే, ఆయన్ను రాజకీయంగా నిర్మూలించేయాలని ప్రయత్నించినా ప్రజలు మాత్రం అంటే నడిచారు. 2003 ఏప్రిల్ 9 నుంచి ప్రజాస్వామ్యం పేరుతో చేపట్టిన పాదయాత్ర చరిత్ర పుటల్లో నిరసనగా నిలిచింది. ముందు వేసవిలో 1,467 కిలోమీటర్ల మేర సాగిన పాదయాత్రకు ప్రజలు బ్రహ్మాండం పట్టారు.

సమ్యక్సాధికి బిరుదానా..

వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి విశ్వసనీయతకు మూలపేరుగా నిలిచారు. తాను సమ్యక్ సాధించిన తన కుటుంబ సభ్యుల కంటే ఎక్కువగా ప్రేమించే నాయకుడు అయిన. అందుకే ఆయనతో పాటు నడిచిన ప్రతి ఒక్కరూ బిరుదంకా ఒకే జట్టుగా ముందుకు కడిచారు. ప్రతి ఒక్కరిని ఆస్వాదించే పలుకరిస్తూ తన దగ్గరకు వచ్చిన ప్రతి ఒక్కరినీ ఆదుకున్నారు. సంచలనకట్టో అన్నమైన తెలుగులీ పెద్దగా, తనవైన హావభావాలతో అందరికీ ప్రేమను వంచారు. వైఎస్సార్ ది మాట ఇస్తే తప్పని నైజం.

ఇది 30 ఏళ్ల క్రితం సంఘం. వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి ఒక రోజు మంగంపేట వైస్సీ దగ్గరికి వెళ్లారు. కొందరు కూలీలు, పని వాళ్లు భోజనం చేసి వెళ్లిన చోట మెతుకులు పడి ఉండటం చూసి.. 'ఈ మెతుకులు బతికిస్తాయి. బతుకునిస్తాయి. వీటిని తొక్కకూడదు' అంటూ శ్రద్ధగా ప్రతి మెతుకునూ ఏరి చక్కన పడేశారు. ఎవరో వచ్చి 'అయ్యయ్యా.. మీరెందుకు ఏరుతారు సార్. ఆ కూలివాళ్లే చెప్పొచ్చుగా' అని సాయానికి రావోతే 'ఏం? కూలివాళ్లు సాటి మనుషులు కాదా.. ఇప్పుడే అప్పుడు తిని విశ్రాంతి తీసుకుంటుంటే వాళ్లకు పని చెప్పాలా?' అన్నారు. ఇలాంటి ప్రవర్తన చాలామంది చూపించారు. వైఎస్ఆర్ ఆ మనస్ దింది.

ఏదైనా గ్రామానికి వెళ్లినప్పుడు ధైర్యంగా మైకు వట్టుకుని.. ఈ గ్రామంలో ఇల్లు లేని వాళ్లు, నిజంగా అర్హులై ఉంటే పింఛన్ రాని వాళ్లు, తెల్ల కార్డు లేని వాళ్లు ఎవరైనా ఉంటే చేతులెత్తండి అంటే.. ఒక్కరు కూడా వేయి పైకి ఎత్తని రీతిలో సంక్షేమ పాలన సాగాలన్నది దివంగత ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి కల. ఆ కలను సాకారం చేసే రీతిలో ఆయన పాలన సాగుతున్న వేళ అనుభూతిగా ఆయన మనందరికీ అందనంత దూరంగా వెళ్లిపోయారు. ఆయన ఇంతగా ప్రజల బాగు కోసం పరిశ్రమించడానికి కారణం ఏంటంటే.. ముఖ్యమంత్రి కావడానికి ముందు సాగించిన 'ప్రజా ప్రస్థానం'లో ప్రజల కష్టాలు, కడగండ్రను కళ్లారా చూడటమే.

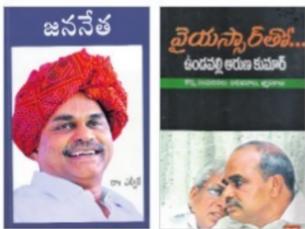
చూశారు.. విన్నారు.. చేశారు..

అది 2008.. రాష్ట్ర ప్రజల్లో అదోరకమైన నైరాశ్యం.. ఆదుకుంటారనుకున్న పాలకులు వారి స్వార్థం చూసుకున్నారు.. ప్రజా సంక్షేమాన్ని గాలికొదిలేశారు.. రైతుల చరిష్టి పరి దయనీయం.. వేలి పట్టకు వారికి పూట గడవడమే గగనమైన బద్ధితి.. ఏలికలను ఎన్నిమాడ్డు వినతులు సమర్పించినా బూడిదలో పోసిన పల్లీరే.. అన్న చందంగా మారింది.. తమ గొడు విసి వారెవ్వరూ లేరా? ఇక తమ జీవితాలు ఇంతేనా? భవిష్యత్తును తలుచుకుంటే కంటిమీద కుసుకు రాని పరిస్థితి.. సర్కార్ అదే సమయంలో నేనున్నానంటూ ప్రజల మధ్యకు వచ్చారు అప్పటి ప్రతిపక్ష నేత వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి. తన రాజకీయ జీవితంలో ఎప్పుడూ ప్రజల మధ్య ఉండేందుకే ఇష్టపడిన ఆయన 'ప్రజా ప్రస్థానం' పేరుతో రంగారెడ్డి జిల్లా చేష్టే నుంచి 2008 ఏప్రిల్ 9న పాదయాత్ర ప్రారంభించారు. 1,467 కిలోమీటర్ల మేర త్రీకాళం జిల్లా ఇద్దాపురం వరకు సాగిన యాత్రలో ఎన్నో సమస్యలను దగ్గర నుంచి చూశారు.

అన్నిటికీ మూలం.. ఆయనే

- ▶▶ వైఎస్సార్పై ఎన్నో పుస్తకాలు, పాటలు
- ▶▶ మహానేతతో తమ అనుభవాలను పంచుకున్న ప్రముఖులు
- ▶▶ సూపర్ హిట్ గా నిలిచిన వైఎస్సార్ బయోపిక్.. 'యాత్ర'

సాక్షి, అమరావతి: సమాజాన్ని తీవ్రంగా ప్రభావితం చేసిన జన రంజకులైన పాలకుల్ని, ప్రజల హృదయాలపై చెలగని ముద్ర వేసిన మహానుభావుల్ని వారు మరణించాక కూడా ప్రజలు విరళంగా గుర్తుంచుకుంటారు. ఛోలికంగా ప్రజల మధ్య లేకపోయినా వారి గొప్పతనాన్ని స్మరించుకుంటూ పుస్తకాలు, సినిమాలు, షార్ట్ ఫిల్మ్లు రావడం కొద్దిమీ కాదు. ఈ నేపథ్యంలో మహానేత వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి ముఖ్యమంత్రిగా ప్రవేశపెట్టిన విప్లవాత్మక పథకాలు తెలుగు ప్రజల జీవితాలతో ఎంతలా పెనవేసుకుపోయాయో, వాటితో ఎంతమంది జీవితాలు బాగుపడాయో చెప్పనలవి కాదు. అందుకే కన్నుమూశాక కూడా ఆయన కీర్తిప్రతిష్టలు తెలుగు రాష్ట్రాల్లో మరే ఇతర నాయకుడికీ లేనంతగా ఇనుబడించాయి. 'యాత్ర' అపూర్వం.. ప్రతిపక్ష నేతగా వైఎస్సార్ 1467 కిలోమీటర్ల మేర చేసిన పాదయాత్ర (ప్రజాప్రస్థానం) ఇతివృత్తంగా ప్రముఖ నటుడు మమ్మయ్య కథానాయకుడిగా రూపొందిన 'యాత్ర' చిత్రం సంచలన విజయం సాధించింది. దేశ, విదేశాల్లో తెలుగు ప్రేక్షకుల నుంచి అపూర్వ ఆదరణ దక్కించుకుంది. వైఎస్సార్ మాటలేవన్నీ, మహా తిప్పని వ్యవహార శైలి, ప్రజల చిన్నచిన్న సమస్యలకే కరిగి పోయే ఆయన దయాల్ల హృదయం, ఆయన గుణగణాలను ప్రతిబింబించేలా తీసిన 'యాత్ర' చిత్రాన్ని అన్ని వర్గాల ప్రజలు బ్రహ్మాండంగా ఆదరించారు. 'నేను విన్నాను.. నేను ఉన్నాను' అంటూ ఆ చిత్రంలో వైఎస్సార్ పాత్రలో జీవించిన మమ్మయ్య వలెనే డైలాగ్ తెలుగునాట జనాల్లోకి చొచ్చుకుపోయింది. పాదయాత్ర చేపట్టడానికి దారితీసిన పరిస్థితులు, పాదయాత్ర వల్ల వైఎస్సార్లో వచ్చిన మార్పు, ఆరోగ్యశ్రీ, ఫీజరింగ్ ఇంజనీరింగ్, రైతులకు మేలు చేసే పథకాలు ప్రవేశపెట్టడానికి కారణాలను ఈ సినిమా చక్కగా ప్రజల ముందు అవిష్కరించింది. 2019 సాధారణ ఎన్నికలకు ముందు విడుదలైన ఈ చిత్రం విజయమందుకు మోగింది. వైఎస్ఆర్ అత్యంత సన్నిహితంగా మెలిగిన మాజీ ఎంపీ ఉండవల్లి అరుణకుమార్ రాసిన 'వైఎస్సార్తో ఉండవల్లి అరుణకుమార్' అనే పుస్తకం ద్వారా ఆ మహానేత వ్యక్తిత్వాన్ని సామాన్య ప్రజలు మరింత ఎక్కువగా తెలుసుకునే అవకాశం కలిగింది. వైఎస్సార్ కన్నుమూశాక ఆయన గురించి పత్రికల్లో వివిధ ప్రముఖులు రాసిన వ్యాసాలను, ఆయనతో వారి అనుభవాలను సంకలనం చేసి వెలువడతూ వస్తున్న 'జననేత' మాజీ జర్నలిస్టు ఎల్.విజయకుమార్ (ఎల్.వి) ఆధ్వర్యంలో వచ్చిన ఈ పుస్తకాన్ని నాడు ఎంపీగా ఉన్న వైఎస్ జగన్మోహన్ రెడ్డి అవిష్కరించారు. వైఎస్సార్ కు సన్నిహితమైన షేక్ ఇమాం (కడలిక పత్రిక సంపాదకుడు) 'జననేత' పేరుతో రూపొందించిన వ్యాసాల సంపుటి పుస్తకం వైఎస్ వ్యక్తిత్వాన్ని మరింత లోతుగా అవిష్కరించింది. పేద, బడుగు వర్గాల సమస్యల పట్ల మహానేత వైఖరి, సాగునీటి ప్రాజెక్టులు, వ్యవసాయంపై ఆయన ఆసక్తి, అన్నిటికంటే మించి.. పేదలకు విద్య వంటి అంశాలపై వైఎస్ ఆలోచనలు ఎలా ఉండేవో ఈ పుస్తకంలో ఇమాం చక్కగా వివరించారు. 'వైఎస్సార్.. ది మ్యాన్ ఆఫ్ ది పీపుల్ (ప్రజల మనిషి.. వైఎస్సార్)' పేరుతో దివంగత ముఖ్యమంత్రి వైఎస్సార్ ప్రాణస్నేహితుడు, రాజ్యసభ సభ్యుడు కేపీ రామచంద్రారావు 150 పాఠాలతో ఆకర్షణీయంగా ఒక పుస్తకాన్ని రూపొందించారు. 2011లో ఆనంత పురంలోని శ్రీకృష్ణదేవరాయ యూనివర్సిటీ సోషియాలజీ విభాగం వైఎస్ పాలన, సంక్షేమంపై నిర్వహించిన సెమినార్ కు దేశవ్యాప్తంగా ఎందరో విద్యావేత్తలు హాజరయ్యారు. రామంగిరెడ్డి అనే అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ వైఎస్సార్ పాదయాత్రపై పరిశోధన చేసి డాక్టరేట్ పొందడం గమనార్హం.

70 రోజులు వెంటిలేటర్ పైనే..

గుంటూరు జిల్లా కొత్తపేటకు చెందిన ఈశ్వరరెడ్డి, రమాదేవి దంపతులు నిరుపేద కుటుంబం. ఈశ్వరరెడ్డి ఓ ప్రైవేటు ఆస్పత్రిలో గుమస్తాగా పనిచేస్తున్నారు. పెళ్లయ్యాక చాలాకాలంపాటు వీరికి పిల్లలు లేరు. 2008లో ఈశ్వరరెడ్డి భార్య గర్భం దాల్చింది. దీంతో ఆ దంపతుల ఆనందానికి అవధులేవు. అయితే.. ఈ ఆనందం ఎన్నో రోజులు నిలవలేదు. రమాదేవికి 7వ నెలలోనే ప్రసవమై ఇద్దరు కుమారులు పుట్టారు. ఒక్కో పాప కేవలం 900 గ్రాములు మాత్రమే బరువు ఉంది. ఆ చిన్నారుల బరువు చూసి వైద్యులు ఆశలు పడుకోవాలిందనన్నారు. వైద్యుల మాటలతో లేకలేక పుట్టిన చిన్నారులను చూసి తల్లిదండ్రులు ఆవేదనకు గురయ్యారు. అదే సమయంలో ఆరోగ్యశ్రీ పథకం వచ్చింది. ఆ చిన్నారులను ప్రైవేటు ఆస్పత్రికి తీసుకెళ్లి వైద్యం చేయమని కోరారు వైద్యులు చెప్పారు. దీంతో ఆ చిన్నపిల్లలిద్దరినీ వెంటిలేటర్పై గంటామంచంపై చిన్నపిల్లల ఆస్పత్రికి తీసుకెళ్లారు. ఆరోగ్యశ్రీ పథకం పరిధిలో ఆ ఇద్దరినీ ఆస్పత్రిలో చేర్చుకున్నారు. పిల్లలిద్దరికీ 70 రోజులపాటు వెంటిలేటర్పైనే వైద్యమందించారు. సాధారణంగా వెంటిలేటర్పైన ఉండి రోజుకు మేల్కోనే ఖర్చవుతుంది. ఈ పరిస్థితుల్లో చిన్నారులిద్దరికీ ఆరోగ్యశ్రీ పథకంలో భాగంగా నయాపైసా తీసుకోకుండా 70 రోజుల పాటు వైద్యమందించి వారి ప్రాణాలు కాపాడారు. ఆ చిన్నారులు మోహన దీప్తి, మోహనరూప ఇప్పుడు ఏవ తరగతి చదువుతున్నారు. వైఎస్సార్ పుణ్యమాని ఇప్పుడు ఇద్దరూ ఆరోగ్యంగా ఉన్నారు. వైఎస్సార్ తమ కుటుంబంలో సంతోషం నింపారని దంపతులిద్దరూ ఆనందం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. చిన్నారులు పుట్టినప్పుడు వైద్యం చేయించడానికి డబ్బులు లేవని, ఆస్థులమ్మకుని బతికించుకుందామన్నా ఆస్థులు లేవని నాటి సంఘటనను గుర్తు చేసుకున్నారు. ఆ సమయంలో పిల్లలిద్దరినీ చూసినప్పుడు బాధ, భయమూ వెంటాడాయని వివరించారు. ఆ దేవుడే ఆరోగ్యశ్రీ రూపంలో తన పిల్లలకు ప్రాణబలికే పెట్టారని చెబుతున్నారు. 70 రోజులు ఆస్పత్రిలో ఉన్న ఒక్క నయాపైసా అడగలేదని, ముందు నుంచి ఇంజక్షన్ వరకూ అన్నింటికీ ఆరోగ్యశ్రీ వర్షం చిందిన, తమకు నిజమైన వైఎస్ వైఎస్సార్ అంటున్నారు.. ఆ దంపతులు.

దేవుడు ఎక్కడో లేడు..

దివంగత ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి రూపంలో దేవుడు ఉన్నారంటున్నారు.. విజయవాడకు చెందిన యాదగడ్డ ఉదయశ్రీ. అమె తండ్రి త్రీనివాసరావు వ్యవసాయం చేస్తుండేవారు. ఉదయశ్రీతో పాటు అమె అన్న చలపతి కుమార్ 2008లో ఒకేసారి బీజెపిలో చేరారు. దీంతో ఇద్దరికీ ఫీజులు చెల్లించడం త్రీనివాసరావుకి కష్టమైంది. ఆ సమయంలో ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న వైఎస్సార్ ఫీజరింగ్ ఇంజనీరింగ్ ప్రవేశపెట్టడంతో తాను, తన అన్న ఎలాంటి ఇబ్బంది లేకుండా చదువు పూర్తి చేసుకోగలిగామని, లేదంటే చాలా కష్టాలు పడేవాళ్లమని నాటి విషయాన్ని గుర్తు చేసుకున్నారు. వైఎస్సార్ దయతో తాను ప్రస్తుతం బెంగళూరులోని ఇన్సోనిలో అపోసీయేట్ కన్వల్జెంట్ గా ఉద్యోగం చేస్తు ఏడాదికి రూ.9 లక్షల వేతనం తీసుకుంటున్నానని సంతోషం వ్యక్తం చేశారు. తన అన్న కూడా మైసూరులో మంచి ఉద్యోగం చేస్తున్నాడని చెప్పారు.

వేడి వేడి టీ స్నేహం

వైఎస్ఆర్ క్రమజీవులకు మించిన స్నేహితులు లేరు. అప్పుట్లో ఆయన వ్యాపార నిమిత్తం కోడూరు నుంచి చెన్నైకి, చెన్నై నుంచి కోడూరుకి తరచూ వెళ్లి వస్తుండేవారు. సాధారణంగా ఆయన ప్రయాణాలు తెల్లవారాము నాలుగంటలకు మొదలయ్యేవి. అంత ఉదయం బయలుదేరాక ఆయన తప్పకుండా ఆ దారిలో వచ్చే తిరువళ్లూరు అనే ఊరిలో ఒక చిన్న టీ-స్టాల్ దగ్గర ఆగేవారు. ఆక్కడే కాఫీ తాగి మళ్లీ ప్రయాణం కొనసాగించేవారు. టీ పావు ఓసరుతో పిచ్చాపాటి మాట్లాడేవారు. వైఎస్ ఆదివారం మొదట్లో ఆ టీ స్టాల్ నడిపే వ్యక్తికి తెలియదు. తెలుసుకున్న తర్వాత ఆ ఓసరు ఆనందానికి అవధులేవు. అంతటి నాయకుడు తనతో కబుర్లు చెప్పడమా అని తట్టిబ్బు అయ్యేవాడు. చాలా ఏళ్ల పాటు నడిచిన వేడి వేడి టీ స్నేహం అది.

కనికరానికి మించిన రూల్ లేదు

వైఎస్ ఆదికారంలోకి వచ్చాక హైదరాబాద్ లోని ఒక కార్పొరేట్ ఆస్పత్రికి ప్రమాదంలో గాయపడిన నాలుగేళ్ల కొడుకేనుకోవచ్చారు. కాలు విరిగి వెలుడుతోంది. మల్లిపుల్ సర్జరీ అవసరం. కాని నిరుపేదలైన తల్లిదండ్రుల దగ్గర ఉన్న కేవలం 15,000 రూపాయలు. 'అవసరమైతే కాలు తీసేయండి డాక్టర్ అన్నారా తల్లిదండ్రులు కళ్లనీరు పెట్టుకుంటూ. కానీ ఆ డాక్టర్ అలా చేయకుండా వ్యక్తిగత పూజితత్వం హాస్పిటల్లో చెప్పి తానే ఖరీదైన మల్లిపుల్ సర్జరీని చేశాడు. మరుసటి రోజు ఆ విషయాన్ని వైఎస్ఆర్ కలిసి ఆయన దృష్టికి తీసుకెళ్లారు. ఆ సర్జరీ 'ఆరోగ్యశ్రీ' కిందకి రాదు. కానీ వైఎస్ క్షణం కూడా అలస్యం చేయకుండా అక్షలు ఖర్చైన ఆ మల్లిపుల్ సర్జరీకి అనుమతి ఇచ్చారు.

విద్యార్థి నుంచి సీఎం వరకు

